

Sekcija za plastiko in gumo

Poročilo o delu 2009 - 2012

Kaj pravijo o ZKI in Sekciji za plastiko in gumo

Boštjan Šifrar, direktor podjetja Sibog d.o.o., podpredsednik UO GZS-ZKI za področje plastike: Slovenski gospodarski prostor je sorazmerno majhen in tudi tu delujoči gospodarski subjekti so, v primerjavi s subjekti v širšem evropskem prostoru, manjši. Gospodarska zbornica Slovenije in Združenje kemijske industrije z njegovo Sekcijo za plastiko in gumo nam dajeta možnost, da se združimo in skupaj rešujemo določena vsebinska, zakonodajna in druga vprašanja. Zato vas vabim, da se aktivno vključite v združenje oziroma v sekcijo in izkoristite to priložnost.

Bojan Kos, direktor podjetja Akripol, d.o.o. Trebnje, predsednik Sekcije za plastiko in gumo (izjava ob imenovanju za predsednika sekcije): Najlepše se zahvaljujem za izraženo zaupanje in verjamem, da bom lahko s svojimi izkušnjami, voljo in pripravljenostjo za sodelovanje pomagal k boljšemu stanju naše branže. Izredno pomembno je, da se v teh težkih okoliščinah povežemo med seboj, na osnovi možnosti ustvarjanja sinergij in skupnega sodelovanja povsod tam, kjer obstaja ta možnost. Povezovanje in skupno nastopanje je pomembno povsod tam, kjer moramo za ustrezno učinkovitost doseči kritično maso poslovanja in obdržati individualni pristop tam, kjer je prilagodljivost in hitra odzivnost izrednega pomena. Verjamem, da imamo voljo, moč in znanje, da vse to skupaj tudi dosežemo.

Jože Ceglar, direktor podjetja Termoplasti-Plama d.o.o., nekdanji predsednik Sekcije za plastiko in gumo: Mi, ki že sodelujemo, bi vas osebno želeli povabiti v članstvo v GZS-ZKI in njegovi Sekciji za plastiko in gumo. Zdi se nam ključno, da glede na naše potrebe sami določamo vrsto in intenziteto aktivnosti v sekciji in tako s skupnimi močmi hitreje dosežemo več. ZKI in širša GZS nam s svojimi službami nudita vsestransko podporo, kar se izkaže še posebej koristno v kritičnih trenutkih. Tako smo se na primer uspešno zavzeli za zaustavitev postopka sprejema Zakona o omejevanju uporabe nakupovalnih vrečk, ki bi na našo dejavnost lahko usodno vplival.

Janez Navodnik, direktor GIZ Grozd Plasttehnika: Predelovalci plastike v Sloveniji držimo že več let evropski rekord po količini predelane plastike na prebivalca. Sposobni smo nuditi vrhunске komponente našim svetovno najuspešnejšim tovarnam, ki uspevajo predvsem zaradi našega znanja in fleksibilnosti (BSH, Hella, Odelo, Sibog, Pipistrel, Seaway, Gorenje, Kolektor, Hidria itd.). Vendar v javnosti veljamo kot nedonošenček, morda celo okoljski nebodigatreba. Zakaj? Le peščica je pripravljena sodelovati v javni promociji in skupni borbi za zasluženno mesto v družbi. Pa še tisti smo razdrobljeni po raznih organizacijah brez pravega sodelovanja (GZS-ZKI, OZS, Plasttehnika, VŠTP, PoliMaT, TECOS, Celjski sejmi), skoraj nihče pa noče javno povedati, kako dobri smo. Tu smo mnogo slabši ob tuje konkurence. V GZS-ZKI lahko to najlaže popravimo.

Doc. dr. Andrej Kržan, Kemijski inštitut, Ljubljana: Združenje kemijske industrije omogoča predelovalcem in uporabnikom plastičnih materialov strokovno povezovanje in skupni nastop v javnosti. Ta sektor predstavlja izjemno pomembno industrijsko panogo, katere pomen je v javnosti spregledan. Vaše članstvo bo ta glas okrepilo in vam bo omogočilo pokazati, da plastika nudi kvalitetna delovna mesta, prispeva k reševanju izzivov moderne družbe in omogoča varno in kvalitetno življenje. Takšno sporočilo boste lahko posredovali le s skupnim nastopom.

Kontakt:

✉ GZS–Združenje kemijske industrije, Dimičeva 13, 1000 Ljubljana

📧 zki@gzs.si, maks.kas@gzs.si

📞 01/5898-257, 01/5898-401

VSEBINA

I. Uvod	5
II. KRATEK STATISTIČNI PREGLED DEJAVNOSTI PROIZVODNJE IZDELKOV IZ PLASTIČNIH MAS IN GUME V SLOVENIJI	7
1. Pomen in osnovne značilnosti dejavnosti proizvodnje izdelkov iz plastičnih mas (SKD C-22.2) v Sloveniji	7
<i>Primerjava stanja v dejavnosti SKD C-22.2 po podatkih za leti 2007 in 2011</i>	9
2. Pomen in osnovne značilnosti dejavnosti proizvodnje izdelkov iz gume (SKD C-22.1) v Sloveniji	10
<i>Primerjava stanja v dejavnosti SKD C-22.1 po podatkih za leti 2007 in 2011</i>	11
III. DEJAVNOSTI SEKCIJE ZA PLASTIKO IN GUMO V LETU 2012	13
1. Sestanki SPG, organizacijske aktivnosti in mednarodno sodelovanje	13
<i>Sestanek SPG</i>	13
<i>Dopisna seja o imenovanju novega predsednika SPG</i>	14
<i>Sodelovanje s PlasticsEurope</i>	14
2. Aktivnosti Skupine proizvajalcev/distributerjev plastičnih cevni sistemov	15
3. Aktivnosti Skupine proizvajalcev folij oziroma plastičnih vrečk	16
4. Komunikacija	17
<i>Reakcija na članek "Ta nesrečni polivinil"</i>	17
<i>Spletna stran o plastiki »dobra stran PLASTIKE«</i>	18
5. Recikliranje odpadkov iz plastičnih mas	19
<i>Projekt WE-EEN</i>	19
<i>Posvet "Upravljanje z odpadki iz plastičnih mas"</i>	21
6. Projekt KoCKE	22
<i>Prvi sklop: Uvod v polimere</i>	23
<i>Drugi sklop: Tehnologija brizganja polimernih materialov in napake pri brizganju (Janez Navodnik)</i>	25
<i>Tretji sklop: Predstavitve analiznih metod za polimere</i>	25
<i>Četrti sklop: Nanomateriali in nanotehnologije (Janez Navodnik)</i>	26
<i>Sejem Plast 2012</i>	26
<i>Mednarodni sejem za obdelavo plastike Fakuma</i>	26
<i>Predavanja na temo vitke proizvodnje</i>	26

7. Fuzija dobre energije: prvi Vrh kemijske industrije - dan kemije, farmacije, plastike in gume
(15.5.2012) 27

IV. IZVLEČKI IZ POROČIL O DELU ZKI V LETIH 2011 - 2009 30

1. Poročilo o delu Sekcije za plastiko v letu 2011 30

2. Poročilo o delu Sekcije za plastiko v letu 2010 32

Vloga plastične industrije pri zagotavljanju gospodarske rasti 36

Tehnološki večer o plastiki 36

Posvet z dr. Petrom Orthom iz PlasticsEurope 37

Hlapne organske spojine (HOS) 37

Prekratke življenjske dobe plastičnih cevni materialov 38

Previsoka okoljska dajatev za PVC embalažo 39

Predlog Zakona o omejevanju uporabe nakupovalnih vrečk 39

Obveščanje preko e-novic Lastovka 40

3. Poročilo o delu Sekcije za plastiko v letu 2009 42

PRILOGA 1 43

I. Uvod

Spoštovani,

Združenje kemijske industrije (ZKI) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) med drugim združuje tudi proizvajalce in predelovalce plastičnih mas. Zato je leta 2010, z namenom bolje prepoznavati in odpravljati pereče težave, s katerimi se ta podjetja srečujejo, ponovno ustanovilo Sekcijo za plastiko, ki je sedaj ena od osmih sekcij in delovnih skupin v okviru ZKI. V zadnjih treh letih je sekcija po mnenju članov dosegla pomembne rezultate: med drugim je vplivala na zakonodajo, ki je ogrožala poslovanje nekaterih podjetij. Podrobneje so aktivnosti sekcije v omenjenem obdobju predstavljene v priloženem poročilu.

Darja Boštjančič,
direktorica GZS-ZKI

Sekcija pa želi svoje delovanje še bistveno okrepiti. Cilj je, da v korist članov postane še močnejša in vplivnejša, zato vas vladno vabimo, da se aktivno vključite v njeno delovanje. Časi so taki, da je treba stopiti skupaj in to ne samo takrat, ko se kaj resno zaplete, temveč sistematično delati na prednostnih področjih, ki jih člani skupaj določite. Nekaj mnenj o tem je predstavljenih na notranji strani naslovnice tega poročila. Ker je paleta proizvodov predelovalcev plastičnih mas zelo raznolika, se za reševanje specifičnih vprašanj znotraj sekcije lahko oblikujejo interesne skupine (najbolj aktivni doslej sta bili skupina proizvajalcev plastičnih folij in skupina za plastične cevne materiale).

Poleg tega želi ZKI k aktivnemu sodelovanju v tej sekciji pritegniti tudi gumarska podjetja. Nekatero vsebinske in praktične potrebe predelovalcev plastičnih mas in gume so namreč podobne, prav tako se lahko v delokrog sekcije seveda dodajo tudi posebne gumarske vsebine. Po sklepu Upravnega odbora ZKI se je v ta namen Sekcija za plastiko tudi že preimenovala v Sekcijo za plastiko in gumo (SPG).

Še nekaj pojasni: poročilo, ki je pred vami, se, iz zgoraj navedenih razlogov, nanaša predvsem na podjetja iz plastično-predelovalne panoge. Po dosedanjih informacijah tem izzive predstavljajo predvsem vse strožja zakonske zahteve ter pomanjkanje ustreznih kadrov, seveda pa tudi razmere na trgu surovin in zelo huda konkurenca na vseh ravneh. Slovenija je med vodilnimi državami v svetu po proizvedeni količini izdelkov iz plastike na prebivalca, obenem pa občutno zaostaja po količini ločeno zbranih in recikliranih tovrstnih odpadkov, zato se sekcija posveča tudi pravilnemu ravnanju z ostanki pri končnih uporabnikih in recikliranju. V sekciji želimo v podjetja uvajati pristop »od zibelke do zibelke«, lotili pa smo se tudi že drugih dejavnosti, s katerimi bomo, skupaj s člani in drugimi deležniki, prispevali tudi k postopnem spreminjanju percepcije v zvezi s plastiko na bolje.

Statistika in kazalci, ki sledijo temu uvodu, potrjujejo, da je slovenska plastično-predelovalna panoga gospodarsko zelo pomembna: okoli 500 podjetij zaposluje skoraj 8700 ljudi in ustvari dobro milijardo evrov prihodkov*. Priloženi podatki se nanašajo samo na gospodarske družbe, medtem ko je samostojnih podjetnikov posameznikov, ki prav tako

* Podatki se nanašajo na leto 2011.

delujejo na tem področju, še okoli 500 in zaposlujejo okoli 700 ljudi*. Panoga vključuje mnoga podjetja, ki, kljub težkim gospodarskim razmeram, odlično poslujejo in rastejo. Vendar pa je v tej panogi kar nekaj podjetij, ki lahko svoje poslovanje še precej izboljšajo. Povprečna dodana vrednost na zaposlenega v proizvodnji izdelkov iz plastičnih mas je namreč le 32.000 €, medtem ko naj bi bila vrednost tega statističnega kazalnika v perspektivnem podjetju oziroma panogi nad 40.000 €.

Vendar ima plastično-predelovalna panoga kar nekaj možnosti, da v celoti postane dolgoročno bolj uspešna. Novi materiali in tehnologije pri predelavi polimerov in množica inovacij glede polimernih izdelkov, na primer, prinašajo neizčrpne možnosti za rast. Nadalje gre poudariti, da je te velike potenciale in možnosti veliko lažje izkoristiti s skupnimi močmi. Zato Sekcija za plastiko in gumo pri GZS-ZKI podjetjem ponuja možnost sodelovanja, izmenjave izkušenj in znanja, navezovanja novih medsebojnih poslovnih stikov in podobno. Tudi tega potenciala se v Sloveniji še vse premalo zavedamo. V skladu z enim od svojih sloganov se ZKI med drugim vidi kot povezovalac in pobudnik sinergij z drugimi institucijami (npr. raziskovalnimi), ki zagotovo lahko še mnogo več kot doslej pripomorejo k napredku te panoge.

Proizvajalce in predelovalce plastičnih mas ter gumarje, ki ste že člani GZS-ZKI, prijazno pozivamo, da se še bolj aktivno vključite v delo omenjene sekcije. Podjetja iz te panoge, ki še niste včlanjena v naše združenje, pa prisrčno vabimo, da se nam pridružite in tako izkoristite možnosti, ki jih ponuja GZS-ZKI kot ena izmed največjih in najbolj vplivnih gospodarskih asociacij pri nas.

Želimo vam veliko poslovnih uspehov in osebnega zadovoljstva ter vas lepo pozdravljamo!

Darja Boštjančič,
direktorica GZS-Združenja kemijske industrije

II. KRATEK STATISTIČNI PREGLED DEJAVNOSTI PROIZVODNJE IZDELKOV IZ PLASTIČNIH MAS IN GUME V SLOVENIJI

1. POMEN IN OSNOVNE ZNAČILNOSTI DEJAVNOSTI PROIZVODNJE IZDELKOV IZ PLASTIČNIH MAS (SKD C-22.2) V SLOVENIJI

Gospodarski pomen proizvodnje izdelkov iz plastičnih mas v Sloveniji (šifra dejavnosti SKD C-22.2; podatki za leto 2011, vir KAPOS GZS IN SURS)

465 GOSPODARSKIH DRUŽB (GD)* Z GLAVNO REGISTRIRANO DEJAVNOSTJO **SKD C-22.2**

Podjetja po velikosti

- 15 velikih
- 25 srednjih
- 425 majhnih in mikro

Podjetja po proizvodnji

- 42 proizvajalcev plošč, folij, cevi in profilov iz plastičnih mas
- 87 proizvajalcev embalaže iz plastičnih mas
- 77 proizvajalcev izdelkov iz plastičnih mas za gradbeništvo ter
- 259 proizvajalcev drugih izdelkov iz plastičnih mas

Prihodki

- 1,1 milijard € (= 5% prihodkov predelovalnih dejavnosti v SLO)

Izvoz

- s prodajo v tujini ustvarjenih 55% prihodkov
- izvoz v 89 držav sveta
- vrednostno največ (približno 2/3) v Nemčijo, Avstrijo, Veliko Britanijo, Italijo, Hrvaško

Zaposleni

- 8.674 oseb (= 5% zaposlenih v predelovalnih dejavnostih v SLO, = 35 % zaposlenih v kemijski industriji)
- okoli 1/3 v velikih GD, 1/3 v srednjih GD, 1/3 v majhnih in mikro GD

Neto čisti dobiček

- 9,6 milijonov €

Dodana vrednost na zaposlenega

- okoli 32.000 €
- 10% nižja od povprečja predelovalnih dejavnosti v Sloveniji

*OPOMBA: V dejavnosti je bilo v letu 2011 aktivnih tudi 457 samostojnih podjetnikov posameznikov (prihodki 96 milijonov EUR, 713 zaposlenih).

Zaradi tehnično-tehnoloških značilnosti in možnosti proizvodnje je za predelavo plastičnih mas v Sloveniji značilno sorazmerno veliko število v tej dejavnosti delujočih podjetij, s prevladujočim deležem mikro in majhnih podjetij. V letu 2011 je bilo aktivnih 465 gospodarskih družb, ki so imele to dejavnost registrirano kot svojo glavno dejavnost, 91% njih je bilo mikro in majhne velikosti. V dejavnosti je bilo v letu 2011 aktivnih tudi 457 samostojnih podjetnikov posameznikov. Če prištejemo še podjetja, ki imajo registrirano katero od drugih dejavnosti in ne neposredno SKD C-22.2, vendar se deloma prav tako ukvarjajo s predelavo plastičnih mas, sta število podjetij in njihov pomen še toliko večja.

Velike in srednje velike družbe (skupaj 40 podjetij) v tej dejavnosti so v letu 2011 zaposlovale 2/3 zaposlenih oseb v tej dejavnosti (od skupno okoli 8.700 zaposlenih) in ustvarile 70% prihodkov dejavnosti (od dobre milijarde EUR).

Da predelava plastičnih mas predstavlja pomemben del predelovalnih dejavnosti v Sloveniji, kažejo tudi podatki: po 5% ustvarjenih prihodkov in števila zaposlenih v predelovalnih dejavnostih pripada »plastičarjem«. Tem številkam nesorazmeren je »plastičarski« prispevek v neto čisti dobiček predelovalnih dejavnosti (slaba 2%) in primerjava povprečne produktivnosti (»plastičarji« zaostajajo za povprečjem predelovalnih dejavnosti za 10%). Tudi s 55% vrednosti izvoza (generatorja gospodarske rasti v zadnjih letih) v prihodkih »plastičarji« za 9 odstotkov točk zaostajajo za povprečjem predelovalnih dejavnosti.

Da je predelava plastičnih mas tudi pomemben del kemijske industrije (ki v celoti tvori enega pomembnejših stebrov slovenske industrije) je odveč dodatno utemeljevati - številski prikaz po nekaterih kazalcih nazorno prikazuje stanje.

Primerjava stanja v dejavnosti SKD C-22.2 po podatkih za leti 2007 in 2011

Primerjava osnovnih kazalnikov poslovanja v Sloveniji za dejavnost SKD C-22.2 (proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas) v letih 2007 in 2011 (vir KAPOS GZS 2011)

**22.2 - Proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas
(primerjava stanja med letoma 2007 in 2011)**

Število družb

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	360	376	104,4
majhne družbe	39	49	125,6
srednje družbe	23	25	108,7
velike družbe	15	15	100,0
SKUPAJ	437	465	106,4

Prihodki (milijonov EUR)

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	170,3	149,8	88,0
majhne družbe	154,3	181,9	117,9
srednje družbe	256,1	366,8	143,2
velike družbe	446,4	377,5	84,6
SKUPAJ	1.027,0	1.075,9	104,8

Število zaposlenih

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	1.900	1.378	72,5
majhne družbe	1.721	1.565	91,0
srednje družbe	2.288	3.088	134,9
velike družbe	3.021	2.643	87,5
SKUPAJ	8.930	8.674	97,1

Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	26.416	31.031	117,5
majhne družbe	25.389	30.835	121,5
srednje družbe	28.616	34.265	119,7
velike družbe	27.853	31.121	111,7
SKUPAJ	27.268	32.175	118,0

Delež prodaje na tujih trgih (%)

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	24	21	87,5
majhne družbe	39	36	92,3
srednje družbe	60	68	113,3
velike družbe	60	64	106,7
SKUPAJ	51	55	107,8

V letu 2011 je bilo v predelavi plastičnih mas glede na leto 2007 aktivnih po številu za 28 družb (to je za dobrih 6%) več gospodarskih družb kot v letu 2007, k povišanju je skoraj v celoti prispevalo večje število družb v segmentu majhnih in mikro podjetij.

Leta 2011 so predelovalci plastičnih mas realizirali za slabih 5% višje prihodke kot v letu 2007, to so dosegli z okrog 50 (3%) manj zaposlenimi. Pri tem so za 18% zvišali produktivnost (kazalnik dodane vrednosti na zaposlenega). Povečala se je potreba po usmerjenosti prodaje v tujino: prodaja v tujini se je zvišala z 51% na 55% prihodkov.

2. POMEN IN OSNOVNE ZNAČILNOSTI DEJAVNOSTI PROIZVODNJE IZDELKOV IZ GUME (SKD C-22.1) V SLOVENIJI

Gospodarski pomen proizvodnje izdelkov iz gume v Sloveniji (šifra dejavnosti SKD C-22.1; podatki za leto 2011, vir KAPOS GZS IN SURS)

52 GOSPODARSKIH DRUŽB (GD)* Z GLAVNO REGISTRIRANO DEJAVNOSTJO **SKD C-22.1**

Podjetja po velikosti

- 3 velika
- 1 srednje
- 4 majhna in
- 44 mikro

Podjetja po proizvodnji

- 6 proizvajalcev ter »obnavljalcev« gumijastih plaščev in zračnic za vozila
- 46 proizvajalcev drugih izdelkov iz gume

Prihodki

- 525 milijonov € (= 2% prihodkov predelovalnih dejavnosti v SLO)

Izvoz

- s prodajo v tujini ustvarjenih 80% prihodkov
- izvoz v 90 držav sveta
- vrednostno največ izvoza v Nemčijo, Italijo, Hrvaško, Češko

Zaposleni

- 3.047 oseb (= skoraj 2% zaposlenih v predelovalnih dejavnostih v SLO, = 12% zaposlenih v kemijski industriji)
- 82% zaposlenih v velikih GD, 6% v srednjih GD, 12% v majhnih in mikro GD

Neto čisti dobiček

- 24,2 milijonov €

Dodana vrednost na zaposlenega

- cca. 45.000 €
- 24% višje od povprečja predelovalnih dejavnosti

*OPOMBA: V dejavnosti je bilo v letu 2011 aktivnih tudi 58 (majhnih) samostojnih podjetnikov posameznikov (prihodki 13 milijonov EUR, 99 zaposlenih).

Po podatkih za leto 2011 je imelo v Sloveniji 52 gospodarskih družb kot svojo glavno dejavnost registrirano proizvodnjo izdelkov iz gume. 92% teh družb je bilo mikro ali majhne velikosti, ena je bila srednja, tri pa velike. Poleg teh podjetij je v letu 2011 v tej dejavnosti delovalo še 58 malih samostojnih podjetnikov posameznikov.

Velike in srednje velike gospodarske družbe (t.j. 3 družbe od skupno dvainpetdesetih) so v letu 2011 zaposlovale skoraj 90% oseb, zaposlenih v tej dejavnosti (slednjih je skupno 3.047) in ustvarile 93% prihodkov dejavnosti (teje je 525 milijonov).

Z obsegom zaposlenih in po prihodkih gumarska industrija (oz. proizvajalci izdelkov iz gume) po podatkih za leto 2011 predstavlja po 2% slovenskih predelovalnih dejavnosti. Po dodani vrednosti na zaposlenega gumarska industrija za skoraj četrtno presega povprečje slovenskih predelovalnih dejavnosti, njen neto čisti dobiček pomeni slabih 5% neto čistega dobička slovenskih predelovalnih dejavnosti. Z 80-odstotnim deležem izvoza v prihodkih gumarska industrija za 16 odstotnih točk presega povprečje predelovalnih dejavnosti.

Gumarska industrija je seveda pomemben del kemijske industrije v Sloveniji. Podrobnejši prikaz stanja po izbranih kazalcih kaže tabela na prejšnji strani.

Primerjava stanja v dejavnosti SKD C-22.1 po podatkih za leti 2007 in 2011

Primerjava osnovnih kazalnikov poslovanja v Sloveniji za dejavnost SKD C-22.1 (proizvodnja izdelkov iz gume) v letih 2007 in 2011 (vir KAPOS GZS 2011)

22.1 - Proizvodnja izdelkov iz gume (primerjava stanja med letoma 2007 in 2011)

Število družb

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	49	44	89,8
majhne družbe	6	4	66,7
srednje družbe	1	1	100,0
velike družbe	3	3	100,0
SKUPAJ	59	52	88,1

Prihodki (milijonov EUR)

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	20,1	16,8	83,5
majhne družbe	21,6	17,6	81,4
srednje družbe	13,1	27,3	207,7
velike družbe	553,0	463,2	83,8
SKUPAJ	607,9	524,9	86,3

Število zaposlenih

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	246	176	71,8
majhne družbe	257	168	65,3
srednje družbe	143	191	133,8
velike družbe	2.691	2.511	93,3
SKUPAJ	3.337	3.047	91,3

Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	28.898	31.164	107,8
majhne družbe	26.032	39.678	152,4
srednje družbe	38.252	44.282	115,8
velike družbe	41.412	45.868	110,8
SKUPAJ	39.169	44.576	113,8

Delež prodaje na tujih trgih (%)

	2007	2011	Indeks rasti 2011/2007
mikro družbe	18	28	155,6
majhne družbe	65	59	90,8
srednje družbe	68	67	98,5
velike družbe	82	83	101,2
SKUPAJ	79	80	101,3

V letu 2011 je bilo v gumarski industriji glede na leto 2007 za 7 družb oz. za 12% manj aktivnih gospodarskih družb. Ta upad je doživel zgolj segment majhnih in mikro gospodarskih družb.

Leta 2011 so gospodarske družbe gumarske industrije realizirale za 14% nižje prihodke kot so jih v letu 2007, ob tem so imele za 9% manj zaposlenih. Dodana vrednost je v letu 2011 višja kot v letu 2007, in sicer za 14%. V toku časa se je med letoma 2007 in 2011 prodaja gumarske industrije še bolj usmerila v tujino: delež prodaje v tujini se je tako zvišal z 79% na 80% prihodkov.

Podrobnejši podatki so v preglednici na prejšnji strani.

III. DEJAVNOSTI SEKCIJE ZA PLASTIKO IN GUMO V LETU 2012

Okvirni načrt aktivnosti SPG v letu 2012, zastavljen v letu 2011

Izvajanje projekta WE-EEN (se nanaša na recikliranje plastike, ZKI ga je na željo članov SPG pridobil v letu 2011).	uspešno v teku
Izvedba slovensko-hrvaške konference o recikliranju plastike v sodelovanju s PlasticsEurope, GIZ Grozd Plasttehnika in Hrvaške gospodarske zbornice.	✓
Druge aktivnosti, v odvisnosti od tekočih potreb članov, in sicer: <ul style="list-style-type: none"> • izposlovati, da so v novi Uredbi o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja življenjskih dob plastičnih cevi pravilno določene (izboljšanje konkurenčnosti proizvajalcev teh cevi). • nadaljevati s prizadevanji za spreminjanje percepcije v zvezi s plastiko v javnosti (objava odgovora na negativni članek o plastiki, začetek priprave spletne strani o plastiki). 	✓ ✓

1. SESTANKI SPG, ORGANIZACIJSKE AKTIVNOSTI IN MEDNARODNO SODELOVANJE

Za razliko od prejšnjih let, se je SPG v letu 2012 sicer sestel samo enkrat, so se pa intenzivno odvijale aktivnosti v skupinah znotraj SPG in na dogovorjenih prednostnih področjih.

Sestanek SPG

20. septembra 2012 se je na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) v Ljubljani sestel SPG, predvsem, da bi ocenil situacijo na terenu, ugotovil potrebe članov sekcije in si načrtil skupne prednostne aktivnosti v nadaljnjem obdobju. Predstavniki podjetij iz gumarske industrije na sestanku niso bili prisotni, zato so svoje težave, potrebe in želje glede aktivnosti SPG podali le predstavniki plastično-predelovalne industrije v SPG. Ti so si bili enotni, da veliki oviri za normalno poslovanje slovenskih podjetij predstavljata predvsem dva dejavnika: težave v bančnem sistemu in neprimerna delovno-pravna zakonodaja. V zvezi s tem je SPG 10. oktobra 2012 na vodstvo GZS naslovil pismo s svojimi stališči in ga pozval, da se na državni ravni še močneje zavzame za izboljšanje slovenskega gospodarskega okolja v prid podjetij.

Obenem je dosedanji predsednik mag. Anton Laknerja (Motvoz d.d./Ultrapac) zaradi časovnih obremenitev predlagal zamenjavo in zato je SPG na tej seji izvolila novega predsednika Jožeta Ceglarja iz podjetja Termoplasti – Plama d.o.o. Ker naj bi se ta slednji ob koncu leta 2012 upokojil, se v nadaljevanju poišče novega dolgoročnega predsednika. Člani SPG so podprli tudi zaposlitev Maksa Kaša za določen čas, ki naj bi bil na voljo tudi za olajšano delovanje SPG. Stroške zaposlitve se krije s pomočjo sredstev Zavoda RS za

zaposlovanje iz programa »Priložnost zame«, ki jih je ZKI pridobil v ta namen in sredstev projekta WE-EEN (po prejemu mnenja SPG je UO-ZKI zaposlitev odobril). Boštjančičeva je še, da GZS-ZKI že dalj časa poziva člane predelovalce plastičnih mas, da predlagajo svojega predstavnika, ki naj bi bil strokovnjak za plačne sisteme in bi v Delodajalski pogajalski skupini za Kolektivno pogodbo dejavnosti (KPD) zastopal interese tega dela panoge. Prisotne je ponovno prosila, da predlagajo kako primerno osebo, vendar predlogov tudi tokrat ni bilo. Nadalje so se prisotni pri točki o načrtovanju aktivnosti za pridobivanje novih članov s strinjali, da je SPG ena izmed najbolj aktivnih in prodornih sekcij pri GZS-ZKI. Sekcija je namreč dosegla že veliko, ne samo za člane SPG, ampak za vsa podjetja iz te panoge (npr. pobuda glede plastičnih vrečk v letu 2011). Zato bi bilo pošteno, da se v GZS-ZKI včlanijo vsa podjetja iz panoge. Sklenjeno je bilo, da se le-ta podjetja ponovno povabi k včlanitvi, pri tem pa se poudari dosedanje vidne rezultate SPG in GZS-ZKI.

Glede odpadkov iz plastike so prisotni obravnavali še pobudo Nič plastike na odlagališčih do leta 2020 (Zero Plastics to Landfill by 2020)*, ki ga je SPG je podprl, okoljski projekt WE-EEN, ki ga je SPG pridobila na željo članov (več o projektu v nadaljevanju poročila) in se pogovorili o pripravah na slovensko-hrvaški posvet o recikliranju plastike (več o posvetu v nadaljevanju poročila).

Dopisna seja o imenovanju novega predsednika SPG

14.12.2012 je zaradi napovedane upokojitve g. Jožeta Ceglarja, Termoplasti Plama d.o.o., potekala dopisna seja s člani ZKI, ki imajo registrirano dejavnost pod SKD 22 ali se kako drugače ukvarjajo z izdelki iz plastičnih mas in gume (za ta podjetja je relevantno sodelovanje v SPG), na kateri je bil za novega (tretjega) predsednika SPG imenovan g. Bojana Kosa, direktorja podjetja Akripol, d.o.o. Trebnje.

Sodelovanje s PlasticsEurope

V 2012 se je nadaljeval tesno sodelovanje z Evropskim združenjem proizvajalcev plastike PlasticsEurope, v katerega je včlanjen ZKI oziroma SPG. Iz združenja priteka zelo veliko informacij, uporabnih za člane SPG, v odvisnosti od aktualne problematike pa pri tem evropskem združenju poteka tudi delo na različnih zakonodajnih vsebinah, ki so aktualne na evropski ravni (na ta način imajo člani SPG lahko vpliv na evropsko zakonodajo, ki se pripravlja oziroma dobijo tekoče informacije o tem, kaj jih čaka). Izmed konkretnih aktivnosti v 2012 gre med drugim omeniti sodelovanje PlasticsEurope na dogodku o recikliranju odpadkov iz plastičnih mas, ki ga je organizirala SPG 2.10.2012 na GZS (podrobnosti v nadaljevanju).

* Glavni cilj projekta, katerega pobudnik so evropski izdelovalci in predelovalci plastičnih mas (med njimi PlasticsEurope), je doseči, da se do leta 2020 na odlagališča odpadkov praktično ne bo več odlagalo odpadkov iz plastike. Te odpadke naj bi do takrat v čim večji meri začeli vračati v proizvodni proces, jih reciklirati ali uporabiti kot vir energije.

2. AKTIVNOSTI SKUPINE PROIZVAJALCEV/DISTRIBUTERJEV PLASTIČNIH CEVNIH SISTEMOV

V začetku 2012 se je aktivno nadaljevalo delo v Skupini proizvajalcev/distributerjev plastičnih cevni sistemov. Problematika, ki je močno omejevala njihovo konkurenčnost (npr. na razpisih za javna vodovodna in kanalizacijska omrežja), je bila napačno določena življenjska doba plastičnih cevi v tedaj obstoječem pravilniku in v predlogu nove »Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja«. Ta je bila sprejeta 15.11.2012 in po zaslugi ZKI oziroma SPG so v prilogi »Amortizacijske stopnje opredmetenih osnovnih sredstev, ki spadajo v javno infrastrukturo, in amortizacijske stopnje osnovnih sredstev in naprav, ki niso javna infrastruktura, vendar se uporabljajo za opravljanje javne službe« življenjske dobe plastičnih cevi pravilno navedene. Po drugi polovici 2011, ko se aktivnosti v zvezi s tem pričele, je bilo tudi v 2012 ta cilj vloženega izredno veliko truda (nekaj podrobnosti kronološko v povezavi s širšo problematiko navedenih v nadaljevanju). Poleg omenjenih je bilo v zvezi s to temo še več pripravljalnih sestankov.

Eden izmed sestankov s predstavniki proizvajalcev plastičnih cevni materialov. Na fotografiji direktorica ZKI, Darja Boštjančič, in nekateri predstavniki omenjenih proizvajalcev.

26.1.2012 je pod okriljem ZKI oziroma SPG potekal sestanek Skupine proizvajalcev oz. distributerjev plastičnih cevni materialov s **predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo**. Tema sestanka je bila pregled slovenskih zahtev za dajanje polimernih cevi na trg, v povezavi s predvidenimi zahtevami v EU, obravnavana je bila še pobuda slovenskih proizvajalcev za uvedbo strožjega sistema za ugotavljanje skladnosti za vse cevne sisteme iz polimernih materialov ter za preučitev drugih možnosti za doseg trženja in vgrajevanja cevi ustrezne kvalitete. Po poročanju podjetij se namreč pojavljajo številni primeri, ko se zaradi nižje cene vgrajujejo nekvalitetni materiali, to pa ima več resnih negativnih posledic, tako za tiste, ki izpolnjujejo zahteve in ne morejo do posla, kot tudi za lokalne skupnosti, ki imajo po vgradnji nekvalitetnih cevi slej ko prej težave z reklamacijami. Tržna in gradbena inšpekcija sta bili večkrat naprošeni s strani podjetij, da ukrepata, a čeprav sta se odzvali, konkretnega uspeha ni bilo. Omenjeno ministrstvo je na sestanku izrazilo podporo in želi, v okviru zakonskih možnosti, pomagati pri zaščiti proizvajalcev plastičnih cevi, ki izpolnjujejo zahteve.

14.3.2012 je po seji Predsedstva ZKI potekal sestanek s Skupino proizvajalcev in distributerjev plastičnih cevi. Na njem sta sodelovala **podpredsednika UO- ZKI g. Boštjan Šifrar, Sibo G (tudi sam plastičar) in g. Marko Cvetko, Cinkarna**, ki sta prisluhnila problematiki podjetij iz skupine in podala predloge, kako se lahko zadeve rešuje s skupnimi močmi v okviru SPG pri ZKI. Skupina je izrazila željo po enotnem in skupnem delovanju tako, da se pri ZKI oblikuje Skupina proizvajalcev in distributerjev plastičnih cevni sistemov. Odločitev o včlanitvi v GZS-ZKI so sprejeli naknadno na internem sestanku, žal pa se zatem niso včlanila vsa ta podjetja, saj ima več izmed njih hude težave pri poslovanju.

14.11.2012 je v organizaciji ZKI oziroma SPG na GZS potekal sestanek podjetij iz Skupine proizvajalcev oz. distributerjev plastičnih cevni materialov **z direktorico Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije Inšpektorata za promet, energetiko in prostor (IRSPEP), go. Sandro Petan Mikolavčič**. Tema je bila zgoraj že omenjena t.i. neloyalna konkurenca na področju plastičnih cevni sistemov v Sloveniji, npr. plastični cevni sistemi iz tujine (celo s certifikati), ki pa nimajo ustreznih strukturnih in funkcionalnih lastnosti, ker vsebujejo materiale slabe kvalitete in so zato lahko cenejši v primerjavi s kakovostnejšimi slovenskimi (slovenski investitorji gledajo samo na ceno). To ogroža poslovanje naših podjetij, nekatera so celo že ustavila proizvodnjo. Že nekaj konkretnih inšpekcijskih postopkov lahko vplivalo na kršitelje, da si ne bi več upali prodajati/vgrajevati nekakovostnih materialov (potrebna bi bila npr. kontrola direktno na trasi, kjer se cevi vgrajujejo ali celo izkopati že vgrajene). Ga. Petan Mikolavčič je povedala, da njihov inšpektorat sicer izvaja tudi kontrolo vgrajenih materialov, vendar inšpektorji ponavadi ne pobirajo vzorcev na terenu, ima premalo kadrov. Njihov inšpektorat za področje materialov še nima vzpostavljenega sistema nadzora, si pa to želi, zato v 2013 načrtuje krepitev inšpekcijske aktivnosti na področju kakovosti materialov (v poštev bi prišla tudi inšpekcija cevi).

Vsi skupaj bi morali vplivati tudi na to, da investitorji pri razpisih glede plastičnih cevni sistemov postavijo bolj natančne zahteve glede materialov in tudi sami bolj učinkovito preverjajo kakovost dobavljenega/vgrajenega. Potrebno je bolj razdelati standarde, po katerih se ocenjuje kvaliteta tovrstnih sistemov, po možnosti SPG v Slovenijo povabi avstrijske strokovnjake, kjer je to že utečena praksa. SPG naj kontaktira tudi Zavoda za gradbeništvo (ZAG, Laboratorij za polimere na ZAG-u, vodja Andrijana Sever Škapin) glede o možnosti, da ZAG s svojimi strokovnjaki pomaga IRSPEP-u pri odvzemu vzorcevna terenu oziroma tudi sam dobi pristojnost za preverjanje kakovost plastičnih cevni sistemov na mestu vgradnje. 16.11.2012 je Boštjančičeva govorila s Sašo Galonjo (Ministrstvo za kmetijstvo in okolje), ki pripravlja določene predpise, pa tudi z g. Kočarjem (MGRT), ki pripravlja spremembe Zakona o gradbenih proizvodih; tja bi lahko poskušali vključiti določbe, da npr. ZAG lahko sam jemlje vzorce na terenu. Ker sestanek z go. Sever Škapin iz ZAG še ni bil mogoč, se je Boštjančičeva 15.1.2013 na ZAG-u sestala s sodelavcem Laboratorija za polimere, g. Gorazdom Polšakom, predviden pa je tudi sestanek z generalnim direktorjem ZAG.

3. AKTIVNOSTI SKUPINE PROIZVAJALCEV FOLIJ OZIROMA PLASTIČNIH VREČK

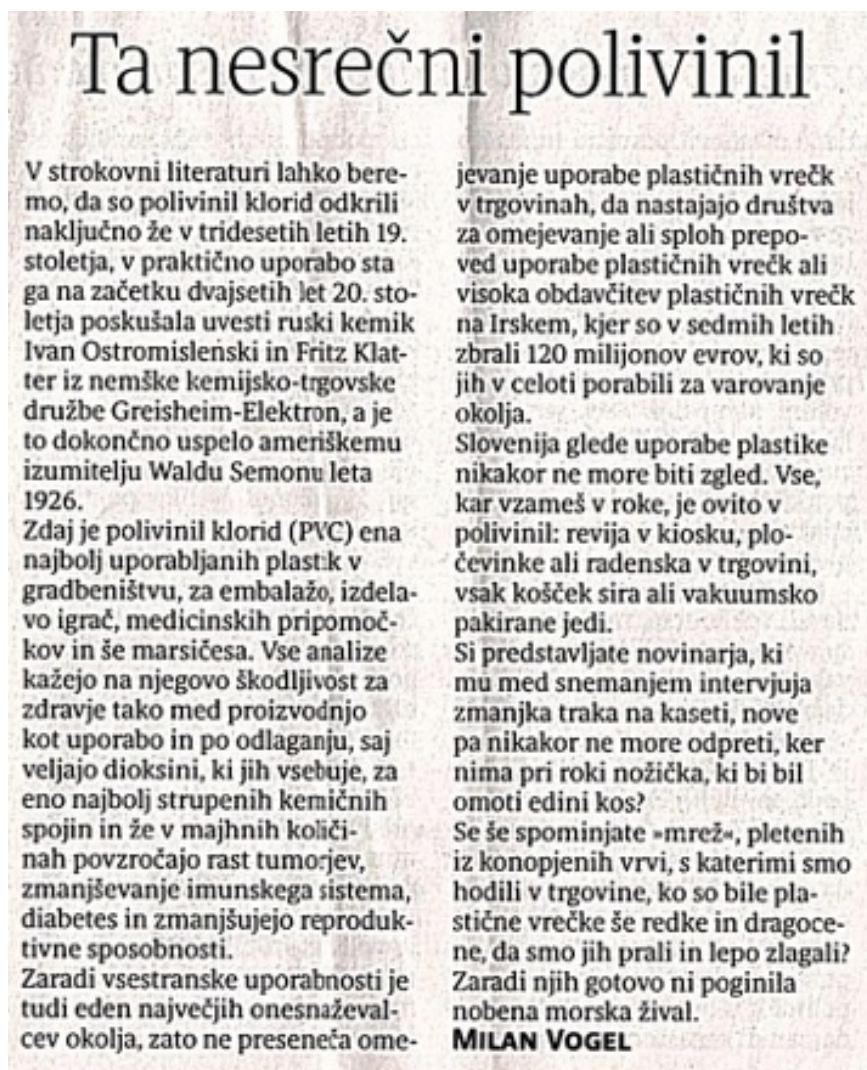
Po uspešni zaustavitvi sprejema predloga Zakona o omejitvi uporabe nakupovalnih vrečk v letu 2011, se je Skupina proizvajalcev folij oziroma plastičnih vrečk v letu 2012 posvetila aktivnostim v zvezi z recikliranjem odpadkov iz plastičnih mas in komunikaciji z javnostjo, z namenom spremeniti percepcijo o plastiki na bolje (ta iniciativa se je razširila s področja, relevantnega za omenjeno skupino, na širše področje komunikacije v zvezi s plastiko, koristno za celotno sekcijo). Podrobnosti o obeh temah so podane v nadaljevanju.

4. KOMUNIKACIJA

Reakcija na članek "Ta nesrečni polivinil"

Časopis Delo je 24.10.2012 na naslovnici v rubriki Dobro jutro, objavil članek »Ta nesrečni polivinil«, v katerem je avtor Milan Vogel zapisal očitne neresnice, posploševanja in zavajanja o plastiki.

ZKI je v imenu SPG pripravil odgovor na sporni članek (z naslovom Zmote o plastiki) in po Zakonu o medijih zahteval njegovo objavo na enakovrednem mestu. Odgovor ZKI je bil objavljen 10.11.2012, vendar ne na prvi strani kot zahtevano ampak pod rubriko Pisma bralcev in to utemeljil s tem, da ZKI, SPG oziroma podjetja člani v članku niso niti neposredno omenjeni. Argumenta GZS-ZKI, da se s takim pisanjem blati ugled podjetij iz plastično-predelovalne industrije in povzroča gospodarska škoda, uredništvo časopisa ni upoštevalo. Sporni članek in odgovor nanj si lahko preberete spodaj oziroma na naslednji strani.

Sporni članek v časopisu Delo, 24.10.2012 (rubrika Dobro jutro)

so sedaj mnogi lačni in revni v obljubljeni deželi na sončni strani Alp.

Tudi jaz sem vam nekoč zaupal, g. Janša, toda sedaj že dolgo ne več, bil sem tudi član SDS in iz nje javno prek časopisa izstopil, bil sem na demonstracijah proti vam v vaši prvi vladi in nikdar ne bom pozabil, ko sem slišal jeznega demonstranta vpiti: »Janša, bil si naš heroj, ne postani naš grobar.« No, in sedaj res postajate grobar Slovenije, hujši od zadnjih poplav.

JOŽE JURČ
Mestni trg 1, Sl. Konjice

Zmote o plastiki

Za pravilno razumevanje vsebin v zvezi s plastiko, zapisanimi v prispevku Ta nesrečni polivinil (Delo, 24. oktobra 2012) avtorja Milana Vogla, želimo pojasniti nekatera dejstva in pojme v zvezi z njo. Plastični oz. polimerni materiali so različnih vrst in prinašajo številne prednosti (v zdravstvu, za pakiranje živil, varnost in udobje v vozilih, moderne elektronske

naprave ipd.). Zaradi tehnološkega razvoja in majhne teže so to tudi materiali prihodnosti, ki mnogo prispevajo k trajnostnemu razvoju.

Navedba, da je »vse ovito v polivinil«, ne drži. Polivinil klorid (PVC, polivinil) je le eden od plastičnih materialov z odličnimi lastnostmi, ki ga je ponekod nemogoče zamenjati z drugim materialom (npr. v gradbeništvu). Uporaba izraza »polivinil« v ostalih primerih je napačna. Dioksini lahko predstavljajo nevarnost predvsem pri neprimernem sežiganju (nepopolnem zgorevanju) različnih materialov, ne samo PVC-ja.

Večina plastične embalaže (vključno z vrečkami) je danes izdelana iz polietilena (PE) in polipropilena (PP). Še celo za zagotavljanje varnosti živil je tovrstna embalaža ena najbolj ustreznih. Analize življenjskega kroga kažejo, da imajo mnogi od plastičnih materialov v primerjavi z večino drugih (npr. tekstilom,

papirjem in celo lesom) boljši okoljski odtis, če se seveda ločeno zbirajo in reciklirajo. Plastika je en od redkih materialov, ki se ga lahko varno in celo večkrat odlično reciklira. Zato jo je še kako gospodarno ločeno zbirati, predelati in zopet uporabiti kot sekundarne surovine.

Slovenija je v tem pogledu sorazmerno dobro urejena. Proizvajalce zavezuje zelo stroga zakonodaja glede varovanja zdravja ljudi in okolja, službe za ravnanje z odpadki v Sloveniji delujejo dobro, potrošniki odpadkov ne odmetavamo vse naokrog, a kljub temu še ni vse tako, kot je treba. Mnogo več odpadkov nasploh je treba ločeno zbrati in vračati v domači proizvodni proces. To je potencial, ki ga velja v Sloveniji še izkoristiti.

Evropski cilj »nič plastike na odlagališčih do leta 2020« ni samo okoljski, ampak vse bolj tudi gospodarski. Nekatere države so ga že celo dosegle (Avstrija, Nemčija, Švica). To jim je uspelo tako, da se

niso osredotočile na omejevanje uporabe, ki dokazano le prerazporedi deleže različnih vrst materialov v toku odpadkov, skupne količine le-teh pa ne zmanjša. Namesto tega so poskrbele za dvig kulture obnašanja potrošnikov pri ravnanju z odpadki ter za sodobno opremljenost in učinkovitost pristojnih služb, zato se odpadki skoraj v celoti ponovno uporabijo kot sekundarne surovine ali za pridobivanje energije.

JOŽE CEGLAR, predsednik Sekcije za plastiko in gumo pri GZS-ZKI
Dimičeva 13, Ljubljana

Uf!

Podpisi, izvršitelji, izmišljene grožnje, vpoklic novinarjev na povsem zasebne zadeve ... Kraje, laži, klevetanje, izmišljije, nevarne vzporednice ... Zrak, ki ga moramo dihat v zadnjem letu, je zatohel, zastrupljen, nevaren ... Sluzast, mračen, peklenski ...

Pa ne zaradi poplav!
ERNESTINA ROŽMAN
Arnovo selo 37 B, Artiče

Odgovor na sporni članek v časopisu Delo, 10.11.2012 (rubrika Pisma bralcev in odmevi)

Spletna stran o plastiki »dobra stran PLASTIKE«

V novembru 2012 je ZKI v okviru projekta Kompetenčni center za kadre kemijske industrije (KoCKE), ki ga sofinancira Evropski socialni sklad začel s pripravo spletne strani o plastiki, imenovano »dobra stran PLASTIKE«.

Stran je v prvi vrsti namenjena kontinuiranemu izobraževanju zaposlenih v kemijski industriji, predvsem v podjetjih, ki se ukvarjajo s predelavo plastičnih mas. Poglavitni cilj strani je torej pripomoči k postopni nadgradnji kompetenc kadrov znotraj plastično-predelovalne panoge pri nas.

Pomemben cilj spletne strani je tudi podrobnejša seznanitev širše javnosti s pozitivno platjo plastike. Kljub splošni uporabi plastike se javnost povečini ne zaveda njenih koristi in dejstva, da je kot material praktično nepogrešljiva, prav tako ima javnost v zvezi s plastiko pogosto napačne predstave – večina vrst plastike ima kot material ne samo odlične tehnološke in uporabne lastnosti, ampak ima v primerjavi z mnogimi drugimi materiali tudi boljši okoljski odtis. Spremeniti pa je treba navade potrošnikov in poskrbeti, da uporabniki s proizvodi iz plastike pravilno ravnajo tudi v fazi, ko postanejo odpadek (da jih ne odmetavajo v okolje ampak ustrezno reciklirajo). V številnih segmentih uporabe plastika zaradi svoje majhne teže in drugih pozitivnih lastnosti prinaša celo rešitve za današnje okoljske probleme.

Stran naj bi opozorila javnost tudi na to, da se pri nas še vedno premalo odpadkov iz plastičnih mas vrne v proizvodni proces oz. izkoristi za pridobivanje energije in da je plastika je preveč dragocena, da bi jo odmetavali na smetišča.

Spletna stran "dobra stran PLASTIKE" (<http://plastika.gzs.si>)

5. RECIKLIRANJE ODPADKOV IZ PLASTIČNIH MAS

Projekt WE-EEN

GZS je v letu 2012 začel izvajati projekt WE-EEN (Wizard of the Environment – The Enterprise Europe Network; slovensko: Okoljski čarovnik – Evropska podjetniška mreža). Poglavitni cilj projekta, ki spodbuja sodelovanje med malimi in srednje velikimi proizvodnimi podjetji ter ponudniki okoljskih storitev, je pomoč proizvodnim podjetjem pri okoljskih vprašanjih. Varovanje okolja in s tem povezane zahteve za podjetja, ki jih nalaga vrsta predpisov, so namreč čedalje večje breme za podjetja. Na projektnih delavnicah lahko podjetja med drugim izvedo, kako obvladati okoljske zahteve in jih z zgodnjim nastopom na trgu spremeniti v poslovne priložnosti. Sodelujočim proizvodnim podjetjem je na razpolago tudi enodnevni obisk enega od svetovalnih podjetij iz zaključenega seznama, ki ga finančno projekt v celoti krije (ni stroškov za podjetje). Cilji obiska so:

- da podjetje s pomočjo usposobljenega svetovalca prevetri izbrane pereče oziroma zanimive vsebine ter obstoječe prakse v podjetju,
- da se identificirajo morebitne pomanjkljivosti oziroma priložnosti,
- da se že takoj predlagajo določeni koristni ukrepi za izboljšanje stanja oziroma izkoriščenje priložnosti/potenciala podjetja na obravnavanem področju).

Zato je pomembno, da dobro pretehta izbiro svetovalca, da se na njegov obisk dobro pripravi in razpoložljivi čas tudi s svojo aktivno vlogo maksimalno izkoristi.

ZKI je projekt pridobil v skladu s sklepom SPG in sicer zaradi problematike upravljanje z odpadki iz plastičnih mas, ki je eno od prednostnih področij za delo v okviru SPG. Slovenija namreč po količini ločeno zbranih in recikliranih odpadkov iz plastičnih mas močno zaostaja za mnogimi drugimi državami. Še vedno preveč tovrstnih odpadkov konča na odlagališčih, namesto da bi se ločeno zbirali in v večji meri v Sloveniji predelali ter tu tudi vračali v proizvodni proces kot sekundarne surovine. S tem Slovenija, pa tudi sama podjetja iz te panoge izgublajo v več pogledih, saj so surovine vedno dražje, nekatere pa tudi vse težje dosegljive, obratno pa bi to lahko za nekatere predstavljajo tudi poslovno priložnost.

Omeniti gre, da v projektu WE-EEN poleg ZKI sodelujeta še dve enoti GZS: Zbornica elektronske in elektroindustrije, ki pokriva zbiranje in predelavo elektronske opreme, ter Služba za varstvo okolja, ki pokriva splošne okoljske teme. Projekt sofinancira Evropska komisija iz Programa za konkurenčnost in inovativnost, koordinira pa ga 11 partnerjev Evropske podjetniške mreže (EEN), med njimi je tudi GZS. V partnerstvo so vključene zbornice, združenja in inštituti, predvsem iz vzhodne Evrope (Italija, Romunija, Grčija, Bolgarija, Črna gora, Hrvaška, Makedonija, Srbija in Nemčija).

V 2012 je italijanski vodja projekta organiziral več sestankov in usposabljanj (februar 2012 "kick-off" srečanje, Benetke; trije mednarodni treningi partnerjev projekta: junij, oktober in november 2012 (Benetke, Sofija, München). Vodilni partner je v prvem polletju 2012 pripravil [spletno stran projekta v vseh jezikih partnerstva \(www.we-eeen.eu/si\)](http://www.we-eeen.eu/si) ter vprašalnik za podjetja, ki je bil preveden tudi slovensko, ZKI je pripravil še slovenski prevod informativnega letaka o projektu WE-EEN.

V začetku oktobra 2012 so vsi trije omenjeni deli GZS o projektu obvestili nekatera slovenska majhna in srednja podjetja (MSP) (vsak svojo ciljno skupino) in jih povabili naj izpolnijo kratek vprašalnik v zvezi z okoljskimi temami. To je pogoj za vključitev v projekt, do predvidenega roka pa je na vprašalnik odgovorilo 32 podjetij. ZKI je v imenu SPG k sodelovanju povabil MSP-je iz dejavnosti predelave plastičnih mas. V projektu WE-EEN času poročanja tako sodeluje 7 slovenskih predelovalcev plastičnih mas, glede na razpoložljiva sredstva bi lahko svetovalne obiske koristilo še nekaj dodatnih podjetij (zainteresirani naj se javijo na mail zki@gzs.si ali na 01-5898257).

2.10.2013 je bil v povezavi s projektoma WE-EEN in KoCKE na temo upravljanja z odpadki iz plastičnih mas izpeljan slovensko-hrvaški posvet proizvajalcev in predelovalcev plastičnih mas, Dogodek, ki ga je organiziral ZKI v sodelovanju z nekaterimi pomembnimi deležniki, zaradi pomembnosti podrobneje opisujemo posebej v nadaljevanju.

V novembru 2012 so vsi trije deli GZS o projektu obvestili tudi nekatere slovenske ponudnike okoljskih storitev (POS), ki naj bi obiskali v projekt vključena proizvodna podjetja in jim nudili nasvete na izbranih področjih. 27.11.2012 je bil za POS-e na GZS organiziran sestanek, kjer so lahko izvedeli več o WE-EEN projektu in njihovi vlogi v njem. Zainteresirani POS-i so podpisali pismo o nameri, pripravljeni so bili opisi strokovnih vsebin, ki jih pokrivajo in pripravljen seznam, iz katerega proizvodna podjetja lahko izberejo s kom želijo imeti enodnevni posvet. Pripravljen je bil tudi vzorec pogodb za kritje stroškov iz projekta WE-EEN. Omenjeni obiski v projektu sodelujočih proizvodnih podjetij se bodo začeli predvidoma v marcu 2013, pred tem pa bodo z izbranimi POS-i sklenjene pogodbe.

3.12.2012 je Služba za varstvo okolja pri GZS v povezavi s projektom WE-EEN pripravila delavnico o aktualnih temah ravnanja z odpadki v gospodarstvu, ki se je je udeležilo več kot 100 predstavnikov različnih podjetij in drugih organizacij. Na delavnici je bila predstavljena tudi aktualna spletna aplikacija IS-Odpadki za elektronsko spremljanje pošiljk odpadkov z evidenčnimi listi.

4.12.2012 je Zbornica elektronske in elektroindustrije v povezavi s projektom WE-EEN nameravala izpeljati delavnico o ekodizajnu in implementaciji okoljske zakonodaje v podjetjih, ki je bila zaradi zasedenosti ciljnih udeležencev predstavljena in uspešno izvedena v začetku 2013.

6.12.2012 je na GZS v okviru projekta WE-EEN potekalo usposabljanje slovenskih partnerjev mreže EEN. Predstavili so se slovenski partnerji projekta, podali informacije o samem projektu in kaj se v okviru le-tega pričakuje od EEN partnerjev. Podani sta bili tudi kratki predstavitvi na temo ekodizajn in o upravljanju z odpadki pri nas.

Posvet "Upravljanje z odpadki iz plastičnih mas"

Idejo o praktični delavnici oziroma konferenci glede ravnanja s plastičnimi odpadki so podala slovenska podjetja na posvetu »Prihodnost slovenske proizvodnje in predelave plastičnih mas«. Kot že več let pred tem, je posvet organiziral ZKI, potekal pa je 28. in 29.3.2011 na GZS. Udeleženci takratnega posveta so izrazili zaskrbljenost nad snovnim tokom plastike v Sloveniji, saj se cene surovin neprestano dvigajo, pri nas pa ne znamo zavržene plastike zadržati v Sloveniji in je uporabiti kot sekundarne surovine ali vsaj kot energenta.

V skladu z omenjeno idejo je 2.10.2012 po zahtevnih pripravah ZKI v sodelovanju s slovenskim GIZ-Grozdrom Plasttehnika, hrvaško Gospodarsko zbornico in Združenjem evropskih proizvajalcev plastike PlasticsEurope ter v navezavi na projekta WE-EEN in KoCKE izvedel posvet o upravljanju odpadki iz plastičnih mas. Potekala je na GZS, udeležilo pa se je okoli 130 predstavnikov slovenskih in hrvaških proizvajalcev izdelkov iz plastičnih mas, proizvodnih podjetij, ki se s plastičnimi materiali srečujejo kot embalerji, podjetij, ki zbirajo in predelujejo odpadke ter pristojnih državnih organov in javnih služb. Cilj posveta je bil soočiti vse deležnike, ki v tej verigi sodelujejo in identificirati točke, kjer so možne izboljšave, da se snovni tok odpadkov iz plastičnih mas, zlasti tistih iz splošne uporabe, pravilno sklene. Odpadki iz plastike so namreč zelo dragoceni, zato je pomembno, da se jih, v prid okolja in gospodarstva, bistveno več ločeno zbere, predela doma in vrne v proizvodni proces. V EU (pa tudi v Sloveniji in na Hrvaškem) jih še vedno preveč konča na odlagališčih, obenem pa se premalo ločeno zbranih odpadkov predela doma in uporabi kot sekundarne surovine.

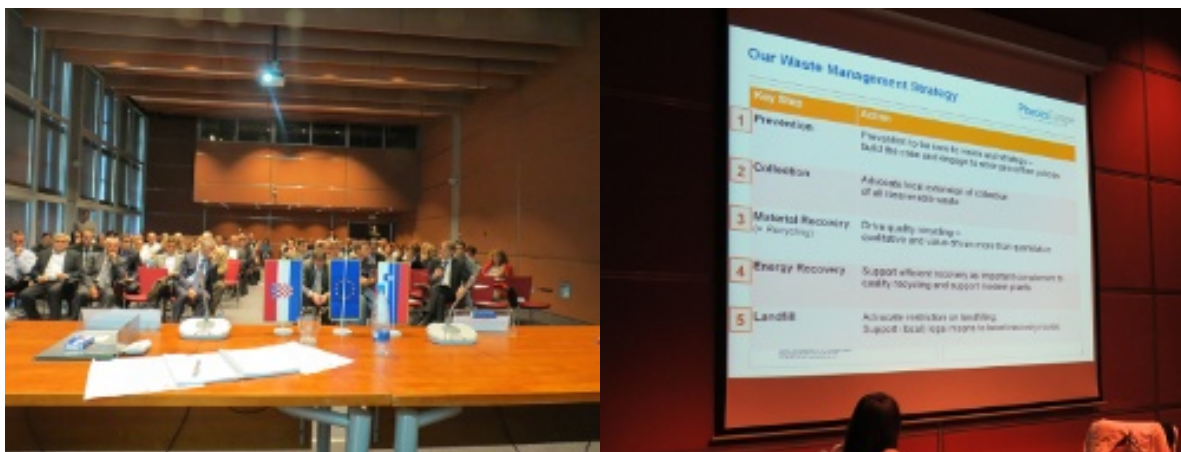
Udeleženci posveta so se seznanili z nekaterimi dobrimi praksami, novimi tehnikami recikliranja plastike in okolju prijaznimi načini uporabe plastičnih odpadkov kot virom

energije. Razprava je potekala še o tem, kdo in kako naj ustvari pogoje za preusmeritev toka teh odpadkov iz odlagališč v predelavo ter kako vzpodbuditi podjetja in jim pomagati, da bi to preusmeritev izkoristila kot priložnost. Slovenski predelovalci plastičnih mas so pri optimizaciji svoje proizvodnje že zelo zmanjšali količine plastičnih odpadkov in jih v svojih proizvodnih procesih večinoma tudi sami reciklirajo, nekateri izdelujejo reciklate tudi že za trg. Ob primerni vzpodbudi bi bilo mogoče obseg reciklaže v Sloveniji še povečati, prav tako še niso izkoriščene vse tehnološke možnosti za večji obseg uporabe reciklatov pri proizvodnji novih izdelkov.

Sporočilo s posveta je bilo, da lahko, s spremembo ravnanja prav vsakogar izmed nas, kot potrošnikov, in s pro-aktivnim doprinosom vseh deležnikov, dokaj hitro obrnemo snovni tok v pravo smer, saj je to uspelo že kar nekaj državam članicam EU, ki so celo že dosegle cilj »Nič plastike na odlagališčih do leta 2020«. To pa ni le priložnost za okolje ampak tudi za gospodarstvo, kar je v teh časih še kako pomembno.

ZKI je na svoji spletni strani www.pravakemija.si objavil podroben prispevek o posvetu, vključno s predstavitvami predavateljev in izjavami nekaterih udeležencev konference, prav tako pa si tam lahko ogledate video sporočilo, ki ga je prav za ta posvet poslal evropski komisar za okolje dr. Janez Potočnik in je bil na posvetu tudi predvajan, ker se komisar iz časovnih razlogov posveta osebno ni mogel udeležiti.

Poudariti gre še, da posvet ni bil sam sebi namen, zato ponovno prosimo vse relevantne deležnike in posameznike, vključno s proizvodnimi podjetji (proizvajalce in predelovalce plastičnih mas), da na posvetu predstavljene cilje, prakse in priložnosti resno proučijo in da tako sami kot tudi s skupnimi močmi storijo vse za premik snovnega toka odpadkov iz plastike v pravo smer.

Udeleženci slovensko-hrvaškega posveta proizvajalcev in predelovalcev plastičnih mas (levo). V Sloveniji še vedno preveč plastičnih odpadkov konča na odlagališčih (desno). Foto: Darja Boštjančič.

6. PROJEKT KOČKE

V začetku 2011 je ZKI pridobil projekt Kompetenčni center za kadre kemijske industrije (KoCKE, <http://kocke.gzs.si>), ki je namenjen dodatnemu usposabljanju kadrov v kemijski industriji, ta pa vključuje tudi proizvajalce in predelovalce plastičnih mas. Osnovne značilnosti projekta so razvidne iz letaka v prilogi tega poročila. Čeprav je ta del poročila namenjen aktivnostim GZS-ZKI v letu 2012, zaradi celovitosti pregleda dogodkov v okviru projekta KoCKE na tem mestu navajamo tudi usposabljanja, izvedena v letu 2011.

V letu in pol je bilo v projektu KoCKE izpeljanih preko 300 usposabljanj, z več kot 2000 vključitvami zaposlenih iz te panoge. Usposabljanja od začetnih splošnih in skupinskih postopoma prehajajo na bolj poglobljena in prilagojena specifičnim ožjim skupinam in celo individualnim potrebam podjetij.

Projekt je bil na našo zahtevo podaljšan za pol leta in se tako konča 30.6.2013. Glede na razpisne zahteve in pogodbene obveznosti naj bi po koncu projekta Kompetenčni center KoCKE dolgoročno zaživel. Deloval naj bi kot vmesni člen med formalnim rednim izobraževanjem novih kadrov v okviru šolskega sistema, ki na splošno prepočasi sledi potrebam gospodarstva in med nenehnim neformalnim usposabljanjem že zaposlenih kadrov po načelu vseživljenjskega učenja, ki poteka v okviru podjetij in prav tako pogosto ne zadošča.

Med najbolj aktivnimi v projektu KoCKE je »skupina polimercev«, to je udeležencev usposabljanj iz podjetij iz plastično-predelovalne industrije. Prav njim je bilo namenjenih precej usposabljanj. V obdobju do konca projekta je planirana še cela vrsta usposabljanj, npr. iz področja polimerov (recimo polimeri v premazih, polimerni kompoziti, nanokompoziti), vodenje delovne skupine v proizvodnji ipd. Glede na projektna pravila so usposabljanja v tej (projektne) fazi primarno namenjena 21 podjetjem, vključenim v projekt. Kar nekaj pa jih je v odvisnosti od prostorskih možnosti in načina podajanja vsebin že sedaj odprtih tudi za ostale člane ZKI (interes sporočite na zki@gzs.si, informacije na 01 5898257).

V nadaljevanju primeroma na kratko povzemamo nekatera usposabljanja s področja polimerov ter vitke proizvodnje, to pa še zdaleč niso vsa - organizirana so bila še mnoga druga (nekaj več opisov je na spletni strani projekta, ne pa vsi).

Prvi sklop: Uvod v polimere

Oktobra in novembra 2011 so bila v Ljubljani organizirana prvi sklop usposabljanj v okviru projekta KoCKE s področja polimerov, ki so potekala v štirih modulih:

Prvi modul: Struktura polimernih molekul, molske mase polimerov in polimerizacijski postopki (prof. dr. Majda Žigon)

Vsebina: zgodovina polimernih materialov in plastike, prednosti in slabosti polimernih materialov, obseg proizvodnje in porabe plastike v Evropi in svetu, področja uporabe, nadaljnji razvoj in možnosti recikliranja polimernih materialov. Opredeljeni so bili nekateri osnovni pojmi s tega področja, vrste polimerov in nekateri pomembnejši plastomeri. Predavateljica je med drugim predstavila strukturo in obliko polimerov in prostorsko razporeditev makromolekul ter razdelala pojme, kot so konformacija, geometrijska izomerija in taktičnost. Obravnavala je še povprečja in porazdelitev molske mase ter viskoznost polimernih raztopin in predstavila metodo velikostne izključitvene kromatografije, na koncu pa še različne vrste polimerizacije in polimerizacijskih postopkov.

Drugi modul: Reakcija pri polimerizaciji in karakterizacija polimerov (prof. dr. Peter Krajnc)

Predavatelj je najprej predstavil različne vrste polimerizacijskih reakcij in njihove značilnosti. V drugem delu usposabljanja se je osredotočil na karakterizacijo polimerov ter njihove lastnosti, kot sta kristaliničnost in poroznost. Predstavljena je bila tudi razvrstitev polimerov

glede na njihove mikro- in makroskopske lastnosti ter molekularno strukturo, nazadnje pa še razvrstitev metod za karakterizacijo polimerov.

Tretji modul: Lastnosti in pregled izbranih polimerov (prof. dr. Vojko Musil)

Predavatelj je najprej podrobno predstavil razvrstitev polimerov glede na fizikalne in kemijske lastnosti. Nato se je posvetil pregledu izbranih polimerov, in sicer verižnim in stopenjskim plastomerom, duromerom in elastomerom. Vsaka od kategorij je bila podrobno razdelana glede na posamezne snovi znotraj nje, njene lastnosti in načine sinteze.

Na drugem usposabljanju o polimerih je bila skupina udeležencev zelo živahna, tako da sta navezava stikov in izmenjava izkušenj stekli kot po maslu (levo, foto: Darja Boštjančič). Po končanem tretjem uvodnem usposabljanju se je med udeleženci želja po sodelovanju razvila že do te mere, da so oblikovali neformalno skupino za lažje nadgrajevanje znanj in izmenjavo izkušenj, imenovano Polimerci (desno, foto: Žiga Lampe).

Četrty modul: Izmenjava dobrih praks - predstavitev podjetja Sibo G d.o.o.

Četrty modul je predstavljal obisk podjetja Sibo G d.o.o., ki je bilo že večkrat nagrajeno, njegov direktor, Boštjan Šifrar, pa je nagrajenec GZS in tudi podjetnik leta 2011. Obisk je obsegal izmenjavo dobrih praks, predstavitev podjetja Sibo G, d.o.o., njegove rasti in – kar je še posebej pomembno – nadgradnje konkurenčnosti, ogled procesov proizvodnje termoplastov ter predstavitev orodjarne. Z obiskom podjetja se je zaključil prvi sklop

Udeleženci strokovnega obiska v podjetju Sibo G, d.o.o. (foto: Žiga Lampe).

usposabljanj v okviru projekta KoCKE.

Odzivi udeležencev prvega sklopa usposabljanj v projektu KoCKE: Glede na ankete so bili v splošnem udeleženci s predavanji zelo zadovoljni in so menili, da so izvedeli precej novega oziroma si osvežili znanja. Nekateri so menili, da bi bilo potrebno več primerov iz prakse, več dialoga med predavatelji in poslušalci ter izvedba kakšnega praktičnega eksperimenta, čemur je bil zato dan močan poudarek pri nadaljnjih usposabljanjih.

Drugi sklop: Tehnologija brizganja polimernih materialov in napake pri brizganju (Janez Navodnik)

Prvi modul: Tehnologija brizganja polimernih materialov

Na usposabljanju so bile predstavljene specifične tehnologije brizganja, specialni postopki brizganja ter postopki s specialnimi materiali, specialnimi orodnimi tehnologijami in specialnimi tehnologijami plastificiranja. Zadnji del prvega modula je bil posvečen tehnologijam za recikliranje.

Drugi modul: Napake pri brizganju polimernih materialov

V okviru drugega modula se je predavatelj najprej posvetil osnovnim tehnološkim zakonitostim in brizgalkam. V nadaljevanju je predstavil načine pravilnega brizganja in posledice storjenih napak – od vidnih napak, do merskih odstopanj in zmanjšanih mehanskih lastnosti. Za vse vrste obravnavanih napak je imel pripravljen slikovni material oziroma vzorce, prikazal pa je tudi sistematične poti njihovega odpravljanja. Prisotni so lahko za obravnavo predlagali tudi svoje konkretne primere.

Tretji sklop: Predstavitve analiznih metod za polimere

Usposabljanje je bilo izvedeno v začetku leta 2012 in je potekalo v dveh modulih:

Prvi modul: Uporaba IR spektroskopije za analizo polimerov (izr. prof. dr. Peter Krajnc)

V prvem delu so se udeleženci seznanili s tehniko infrardeče spektroskopije za analitiko polimerov in polimernih materialov. Sledilo je predavanje o fizikalno kemijskih osnovah IR spektroskopije, o posebnostih IR spektroskopije polimerov in uporabi IR za analize (kvalitativna in kvantitativna). V drugem delu pa je bila po že predstavljenih teoretskih osnovah na predavanjih v laboratoriju Visoke šole za tehnologije polimerov prikazana še praktična uporaba metod za kvalitativno in kvantitativno analizo polimerov.

Drugi modul: Termična karakterizacija polimerov (doc. dr. Miroslav Huskić)

Udeleženci so se seznanili z osnovami določevanja termičnih lastnosti polimerov, z diferenčno dinamično kalorimetrijo (DSC), termično gravimetrično analizo (TGA) in dinamično mehansko analizo (DMA). Skozi predavanje je predavatelj predstavil polimere (vrste, lastnosti), osnove termične karakterizacije, določanje temperature steklastega prehoda, tališča, stopnje kristaliničnosti in oksidacijske stabilnosti ter reakcije zamreženja z DSC, določanje deleža polnil v polimerih in deleža organske snovi v polnilih s TGA ter določanje mehanskih lastnosti amorfnih in kristaliničnih polimerov z DMA. V okviru predavanj so bili predstavljeni tudi nekateri praktični primeri karakterizacije polimernih materialov, nekaj časa pa je bilo namenjenega tudi diskusiji udeležencev.

Četrty sklop: Nanomateriali in nanotehnologije (Janez Navodnik)

V začetku marca 2012 sta potekali dve usposabljanji s področja nanomaterialov in nanotehnologij. Teme prvega usposabljanja so bile lastnosti in proizvodne tehnologije teh materialov. Predavatelj je v prvem delu predstavil, kaj so nanomateriali in nanotehnologije, njihove lastnosti in kje vse jih lahko najdemo v naravi, ki je velik navdih tudi za industrijo. V nadaljevanju je navedel področja, kjer se aplicirajo nanotehnologije oz. področja uporabe nanomaterialov ter prednosti naprednih materialov pred klasičnimi; na področju naprednih materialov imajo polimeri vodilno vlogo. G. Navodnik je poudaril še, da nanomateriali in nanotehnologije človeštvu že danes izboljšujejo kvaliteto življenja na vseh področjih njegovega delovanja, imajo pa še ogromno potenciala za razvoj v prihodnosti. O tem je bilo govora v drugem delu usposabljanja, kjer je predavatelj zelo podrobno predstavil praktične uporabe nanomaterialov in nanotehnologij v industriji. Predstavljene so bile razne aplikacije v elektroniki, zdravstvu, tekstilu, proizvodnji, in še mnogo drugih.

Sejem Plast 2012

V začetku maja 2012 so nekateri udeleženci projekta KoCKE obiskali sejem Plast v Milanu (Italija). Gre za enega največjih dogodkov v zvezi s plastičnimi masami v Evropi. Obiskovalci so si lahko ogledali skoraj vse možne vidike izdelave in predelave plastike: od najsodobnejših tehnik obdelave, predstavitev strojev za izdelavo/predelavo do raznih izdelkov/polizdelkov in njihovega oblikovanja. Prav tako pa so se lahko udeležili raznih seminarjev, ki so potekali ob sejmu. Med vožnjo iz Ljubljane je na avtobusu g. Janez Navodnik vodil priprave na obisk sejma, udeleženci pa so ta čas prav tako izkoristili za izmenjavo izkušenj in informacij ter vzpostavitev novih stikov.

Mednarodni sejem za obdelavo plastike Fakuma

Podobno kot obisk sejma Plast, je bil sredi oktobra 2012 organiziran obisk sejma Fakuma v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru (Nemčija), ki so se ga udeležili nekateri partnerji iz projekta KoCKE. Sejem ima 30-letno tradicijo in je eden od najbolj uglednih dogodkov na področju obdelave/predelave plastike. Sejem je obiskovalcem ponudil obširen pregled tehnologij predelave/obdelave plastike ter strojev in orodij za obdelavo/predelavo plastike. Poudarek sejma je bil na praktični predstavitvi procesov proizvodnje plastičnih komponent, kjer imata pomembni vlogi avtomatizacija procesov in fleksibilna proizvodnja. Prav tako pa so vzporedno potekali tudi izobraževalni seminarji.

Predavanja na temo vitke proizvodnje

V sklopu projekta KoCKE so potekala tudi določena predavanja na temo vitke proizvodnje. Od samih osnov na začetku, do bolj poglobljenih vsebin, prav konkretnih prijemov vitke proizvodnje za organizacijo časa, delovnih mest ipd. Vitka proizvodnja in orodja za optimizacijo procesov so v zdajšnjem času vse bolj pomembna, saj omogočajo skrajšanje pretočnih časov, poenostavljanje procesa oskrbe delovnih mest, povezavo procesov in njihovo približevanje potrebam kupca, odkrivanje prikritih izgub v procesih, odpravljanje nepotrebnih in prekomernih zalog, izboljšanje komunikacije v in izven podjetja.

Izvedena usposabljanja:

- Osnove vitke proizvodnje;
- Tehnike reševanja problemov;
- Organizacija delovnih mest za učinkovito delo (5S);
- Celovito vzdrževanje opreme (TPM).

Kot primer dobre prakse je bila organizirana predstavitev in ogled podjetja Unitplast d.o.o., ki proizvaja visoko zahtevne izdelke iz brizgane plastike. Podjetje je predstavilo svoje dobre prakse, in sicer kako nadzirajo kakovost in kot bistveno, njihov koncept vitke proizvodnje ter kako so do njega prišli v zadnjih 4 letih.

Kot navedeno, pa to še zdaleč niso vsa usposabljanja v projektu KoCKE, ki so bila relevantna za predelovalce plastičnih mas (vsaj polovica od skupno več kot 300), prav tako bo veliko usposabljanj tej ciljni skupini namenjenih v okviru centra KoCKE tudi po koncu projekta.

7. FUZIJA DOBRE ENERGIJE: PRVI VRH KEMIJSKE INDUSTRIJE - DAN KEMIJE, FARMACIJE, PLASTIKE IN GUME (15.5.2012)

V navezavi na projekt KoCKE je ZKI organiziral in izvedel zelo zahteven in uspešen dogodek z naslovom »Prvi Vrh kemijske industrije - dan kemije, farmacije, plastike in gume«, ki je potekal 15.5.2012 na Brdu pri Kranju in se ga je udeležilo več kot 300 udeležencev.

Organiziran je bil z željo prikazati vizijo panoge na svetovni ravni, poudariti pomembne tehnološke trende in nekatere uspešne primere poslovanja ter pripomoči k premisleku in dejanjem, ki bodo privedla do zelenega napredka panoge.

Kemijska industrija, ki vključuje tudi proizvodnjo farmacevtskih izdelkov ter izdelkov iz plastičnih mas in gume, je ena vodilnih gospodarskih panog v Evropi, vendar se svetovni tržni delež evropskih podjetij iz te panoge manjša. Njihovi azijski tekmeci imajo namreč večje proizvodne zmogljivosti in so bolj privlačni za tuje investicije. Predstavniki kemijske industrije v Evropi vidijo njeno primerjalno prednost v razvijanju do okolja prijaznih proizvodnih procesov (t.i. zelenih tehnologij), ki polagajo temelje trajnostnemu razvoju. Ta sloni na boljši izrabi virov oziroma večanju outputa, ob hkratnem zmanjševanju porabe virov (surovin, goriva in drugih virov energije) ter na zmanjševanju onesnaževanja okolja, učinkovitejšem upravljanju vodnih virov in zmanjševanju količine odpadkov. Evropska kemijska industrija je na teh področjih že dosegla pomemben napredek, za nadaljnji razvoj pa so odločilni trije dejavniki: investicije v panogo, investicije v raziskave in razvoj ter investicije v nenehno nadgrajevanje znanja kadrov.

Pri razvoju novih znanj je zelo pomembno sodelovanje med izobraževalnimi institucijami, podjetji in državo, ki je odgovorna za ustvarjanje ustreznega okolja. Sinergija med vsemi ključnimi akterji in vsemi generacijami ustvarja fuzijo dobre energije, kar je bilo tudi izhodiščno sporočilo ZKI-ja na prvem Vrhovi kemijske industrije. Na dogodek so zato bili povabljeni predstavniki izobraževalnih institucij, kemijskih podjetij in države, vrh pa je bil tudi

medgeneracijski dogodek, saj so bili vključeni predstavniki vseh generacij (aktivni, študenti in upokojenci). S tem je ZKI želel doseči kar najširše povezovanje, nadgradnjo znanj in fuzijo dobre energije. Pomenljivo je tudi, da je dogodek časovno sovpadal s tednom vseživljenjskega učenja (14.–20.5.2012), ki je še kako pomembno za ustvarjanje prožnosti evropskih kemijskih podjetij. Vrh kemijske industrije je bil namreč organiziran v okviru projekta Kompetenčni center za kadre kemijske industrije (KoCKE), ki je sofinanciran s sredstvi Evropskega socialnega sklada.

Ob koncu dogodka je predsednik Upravnega odbora ZKI mag. Marko Vresk povedal, da je dogodek presegel vsa pričakovanja, tako po vsebinski kot tudi po organizacijski plati. To je potrdila tudi velika množica pozitivnih odzivov članov ZKI in drugih udeležencev. Glede na številne prošnje za gradiva z vrha je bila pripravljena spletna stran, na kateri si lahko poleg obravnavanih vsebin ogledate tudi kratko video reportažo, izjave nekaterih udeležencev ter si na svoj računalnik prenesete podrobno poročilo o samem dogodku (Lastovka – Fuzija dobre energije).

In če za zaključek nadaljujemo misel predsednika UO-ZKI, lahko upamo, da bo dogodek postal tradicionalen, kar pa je seveda odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev in kadrovskih zmogljivosti ZKI.

Fotografije s prvega Vrha kemijske industrije, Brdo pri Kranju, 15.5.2012 (foto: Borut Peterlin, razen št. 1): (1) Lastovka - Fuzija dobre energije (naslovnica); (2) Jean Claude Lahaut, generalni sekretar, CEFIC; (3) dr. Damjana Košir, generalna direktorica, Direktorat za trg dela in zaposlovanje (MDDSZ); (4) dr. Tobias Lewe, strokovnjak svetovalnega podjetja AT Kearney; (5) 3. Boštjan Figueroa, Urad RS za intelektualno lastnino; (6) prof. dr. Ivan Leban, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo; (7) Franc Frelj, direktor Plasta d.o.o.; (8) prof. dr. Stanislav Pejovnik, rektor Univerze v Ljubljani; (9) doc. dr. Tomaž Bratkovič, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za farmacijo; (10) dr. Tanja Rajkovič, vodja razvojnega sektorja, Center odličnosti Polimat; (11) Žiga Lampe, GZS-Združenje kemijske industrije; (12) prof. dr. Miha Japelj; (13) dr. Vita Majce, nagrajenka programa UNESCO - L'Oreal »Za ženske v znanosti«; (14) Marko Grčar, Belinka Perkemija, d.o.o.; (15) mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo; (16) dr. Marijana Rebernik, direktorica podjetja Atotech Slovenija d.d. in Peter Florjančič, inovator

IV. IZVLEČKI IZ POROČIL O DELU ZKI V LETIH 2011 - 2009

V tem poglavju so podani izvlečki iz poročil o delu ZKI, ki se nanašajo na delovanje Sekcije za plastiko oziroma Sekcije za plastiko in gumo. Besedila iz poročil so nespremenjena, prinašajo pa podroben pregled aktivnosti SPG-ja v letih 2011 - 2009.

1. POROČILO O DELU SEKCIJE ZA PLASTIKO V LETU 2011

Okvirni načrt aktivnosti Sekcije za plastiko v letu 2011

- nadaljnje delo na že doslej določenih prednostih področjih;
- nadaljnja pomoč članom, ki proizvajajo plastične vrečke - glede na razvoj zakonodaje o omejitvi njihove uporabe;
- v odvisnosti od včlanitve - vsestranska pomoč skupini proizvajalcev plastičnih cevi;
- vključevanje nekaterih plastičarjev v projekt za razvoj kadrov KOC-KE;
- zaključek priprave poklicnih standardov za nekatere poklice v povezavi s proizvodnjo in predelavo plastičnih mas, po možnosti vključitev teh vsebin v film o poklicih;
- tesno sodelovanje s PlasticsEurope in po možnosti organizacija delavnice o recikliranju - organizacija slovensko-hrvaške plastičarske konference (v 2011 je gostitelj zopet Slovenija);
- v odvisnosti od pridobitve projekta - nadaljnje delo na recikliranju in okoljskih vsebinah.

Opomba: delo v okviru te sekcije bo v letu 2011 lahko potekalo v podobno velikem obsegu kot v 2010 le, če bo zagotovljeno dovolj veliko število novih članov in s tem masa članarin. Za namen koordinacije dela in pripravo strokovnih vsebin za Sekcijo za plastiko se v vsakem primeru angažira dodatno osebo in jo plača iz sredstev ZKI oziroma morebitnih dodatno zbranih sredstev sekcije.

V začetku leta, 15.2.2011, se je direktorica ZKI, Darja Boštjančič, udeležila uradne otvoritve Konzulata Republike Slovenije v Düsseldorfu na Bavarskem ([MZZ prispevek](#), [RTV prispevek](#)), kjer je v imenu ZKI podpisala sporazum o sodelovanju z Grozdom proizvajalcev izdelkov iz plastičnih mas Kunststoffland NRW. Njihovi predstavniki so Sekciji za plastiko pri ZKI v preteklosti že priskočili na pomoč s strokovnimi informacijami, želja pa je bila, da se za morebitne prihodnje potrebe takšno sodelovanje tudi formalizira in s tem olajša.

Izmed sekcij je bila Sekcija za plastiko v letu 2011 med najbolj aktivnimi. Še posebej skupina proizvajalcev plastičnih vrečk, prvo zaradi predloga Zakona o omejitvi uporabe nakupovalnih vrečk, kasneje zaradi osnutka Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže. Na več srečanjih 8.3.2011, 22.3.2011, 28.3.2011 in 7.7. 2011 so potekala usklajevanja pripomb za omenjena

predloga, saj bi sprejetje le teh pomenilo skorajšnjo prepoved uporabe plastičnih vrečk v Sloveniji. V ta namen je Darja Boštjančič s pomočjo Službe za varstvo okolja in centra za lobiranje GZS (ki jima gre vsa zahvala) in v sodelovanju s predstavniki prizadetih podjetij v začetku leta 2011 pred obravnavo predloga Zakona o omejitvi uporabe nakupovalnih vrečk Državnem zboru obiskala predsednike vseh ključnih parlamentarnih strank, sinergije pa je vzpostavila tudi s Trgovinsko zbornico Slovenije in Obrtno zbornico Slovenije. Prav zaradi te pobude zakon kasneje ni bil sprejet, a se je v jeseni pojavil osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže. Slednji je prav tako predstavljal nesorazmerno obremenitev proizvajalcev teh izdelkov, še posebej zato, ker je polietilen tudi z okoljskega vidika eden izmed najboljših materialov v ta namen in je po vzgledu Avstrije v prvi vrsti potrebno ozaveščanje splošnih uporabnikov glede racionalne rabe in pravilnega ločenega zbiranja, da je omogočeno recikliranje. V zvezi s pripombami na uredbo je 4.10.2011 potekal sestanek na Ministrstvu za okolje in prostor, izdaja uredbe se je še odložila.

28. in 29.3.2011 je bil ob obisku g. Ruedigerja Baunemanna iz PlasticsEurope, ki je direktor za centralno regijo s sedežem v Nemčiji, organiziran posvet »Prihodnosti slovenske proizvodnje in predelave plastičnih mas 2011«. PlasticsEurope, ki ima drugače sedež v Bruslju, povezuje nacionalna združenja proizvajalcev plastike iz evropskih držav. Poleg omenjenega je na posvetu govoril tudi g. Janez Navodnik iz podjetja Navodnik d.o.o. Na posvetu so bili izpostavljeni nekateri pereči problemi pri nas kot je pomanjkanje surovin, obdavčitev plastičnih vrečk, odpadki kot surovina – recikliranje. Sam g. Baunemann pa je izpostavil teme kot so kvaliteta zraka v prostorih (trenutno vroča tema v EU), aditivi (trenutno vroča tema v Nemčiji), stik z pitno vodo (v Nemčiji je regulativa, ki to določa, tema pa je trenutno aktualna še v Franciji, Veliki Britaniji in na Nizozemskem), nanomateriali (včasih je bil zelo izpostavljen tehnološki potencial nanomaterialov, sedaj pa se pojavlja vedno več vprašanj glede recikliranja in zdravstvene problematike) in hormonski učinki (Xeno-Hormones) - vroča tema v Nemčiji, ki prej ali slej pride tudi v Slovenijo. Obisk g. Baunemanna sta izkoristili za ožje srečanje in posvetovanje z njim tudi dve skupini in sicer Skupina proizvajalcev plastičnih vrečk in pa Skupina proizvajalcev plastičnih cevi. Za konec konference pa je bil organiziran dogodek z mediji plod katerega je bil intervju z g. Baunemannom v posebni prilogi časnika Finance na temo plastike.

Ruediger Baunemann, PlasticsEurope. Foto: Darja Boštjančič.

Druga aktivna skupina znotraj Sekcije za plastiko je bila Skupina proizvajalcev plastičnih cevi, ki pa še niso člani ZKI in jim je ZKI pomagal, da bi jih privabil v članstvo. Pereča problematika, ki močno omejuje njihovo konkurenčnost, je bila napačno določena življenjska doba plastičnih cevi v obstoječem pravilniku in v predlogu nove Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Direktorica ZKI je v nekaj dneh pridobila uradno mnenje Zavoda za gradbeništvo o tem, da mora biti glede na današnjo kakovost plastičnih cevni materialov življenjska doba najmanj izenačena z drugimi materiali za isti namen. Na več srečanjih skupine (15.3.2011 pri generalnem direktorju GZS, 29.3.2011 pa z g. Ruedigerjem Baunemannom) so se oblikovale

pripombe na predlog uredbe, ki so na koncu prinesle uspeh – ZKI je pridobil soglasje Zbornice komunalnega gospodarstva pri GZS k spremembi uredbe, da se za novo položene plastične cevovode lahko uporabi daljša življenjska doba, tedanje Ministrstvo za okolje in prostor pa je te popravke vneslo v novi predlog uredbe. Do konca 2011 pa ta zaradi zamenjave vlade še ni bila sprejeta.

Na URSK je 19.5.2011, na pobudo g. Tomasa Biedrawa iz podjetja SYNTHOS S.A., enega največjih proizvajalcev polistirena, v sodelovanju z ZKI (Darja Boštjančič), potekal sestanek z namenom obvestiti slovenski pristojni organ za REACH in CLP o stališču industrije glede danskega predloga nove razvrstitve stirena.

Pozno jeseni oziroma pozimi so potekale priprave na organizacijo slovensko-hrvaške konference na temo recikliranja plastike v sodelovanju s PlasticsEurope. Organiziranih je bilo več telekonferenc s partnerji iz Hrvaške in Slovenije ter PlasticsEurope, ki je vztrajal, da naj bi bil dogodek izveden na politične ravni z visokimi gosti iz Evropske komisije in slovenskega in hrvaškega ministrstva za okolje. Ker je prišlo do zamenjave slovenske in hrvaške vlade smo na željo soorganizatorja PlasticsEurope dogodek predstavili v 2012. Želja ZKI in članov Sekcije za plastiko je sicer, da bi bil dogodek predvsem vsebinsko praktičen in ne toliko političen.

Na področju izvajanja zakonodaje s področja hlapnih organskih spojin (HOS) je ZKI skupaj s Službo za varstvo okolja pri GZS članom, ki jih je ta problematika v letu 2011 še vedno pestila, nudil pomoč z organizacijo cele vrste sestankov, delavnic, prikazov primerov dobrih praks in individualnih posvetovanj.

Leta 2011 je ZKI pridobilo tudi projekt WE-EEN, ki ga vodi Italijanski partner in katerega vsebina se v enem delu nanaša na recikliranje plastike. Projekt naj bi v tem delu praktično zaživel v drugi polovici 2012, o podrobnostih pa se morajo partnerji še dogovoriti.

2. POROČILO O DELU SEKCIJE ZA PLASTIKO V LETU 2010

Okvirni načrt aktivnosti Sekcije za plastiko v letu 2010

- oživitvev Sekcije za plastiko - organizirati uvodno srečanje;
- vzpostaviti sodelovanje z Obrtno zbornico, kjer je včlanjenih mnogo predelovalcev plastike in z njimi poiskati sinergijo;
- po možnosti skupaj s slovenskim plastičarskim grozdom, Obrtno zbornico in Evropskim združenjem PlasticsEurope organizirati vseslovensko konferenco proizvajalcev in predelovalcev plastike ter sorodnih materialov;
- po možnosti pomagati podjetjem pridobiti in zastaviti projekt za povečanje količine zbranih in recikliranih odpadkov izdelkov iz plastike (v sodelovanju s slovenskim plastičarskim grozdom);
- sledenje zakonodaji in druge aktivnosti glede na potrebe sekcije.

Združenje kemijske industrije (ZKI) je ob koncu 2009, še posebej pa v 2010, močno okrepilo dejavnosti v pomoč slovenskim podjetjem, ki proizvajajo ali predelujejo plastične mase, saj gre za pomemben del slovenskega gospodarstva. Sodelovanje in aktivna vloga podjetij sta pri doseganju pozitivnih premikov ključnega pomena. Da bi podjetja lažje prepričali o koristnosti skupnega dela v okviru Sekcije za plastiko pri ZKI in da bi se včlanili v ZKI, so bile zanje v letu 2010 organizirane številne brezplačne aktivnosti na področjih, ki so jih pred tem sama izpostavila kot prednostna. Podjetja, ki še niso člani ZKI, so bila večkrat povabljeni k včlanitvi v ZKI in Sekcijo za plastiko, saj bi le-tako dolgoročno ta sekcija lahko uspešno delovala. Posebno pozitivno in zelo simbolično sporočilo za vse plastičarje je bilo, da je bil med kandidati na predčasnih volitvah za predsednika GZS tudi g. Boštjan Šifrar iz podjetja Sibo G., ki proizvaja predvsem izdelke iz termoplastov za farmacevtsko industrijo, g. Jože Ceglar iz članskega podjetja Termoplasti Plama pa je kandidiral za nagrado GZS za gospodarske dosežke v 2009 in jo tudi prejel. Služba za varstvo okolja pri GZS je v letu 2010 veliko pomagala pri delu na področjih, ki jih pokriva ta sekcija.

29. marca 2010 je ZKI organiziral ožji strateški sestanek slovenskih proizvajalcev in predelovalcev plastičnih mas pri enem od svojih članov - podjetju Ultrapac Predelava plastičnih mas d.d., Volčja Draga 42, 5293 Volčja Draga iz skupine Motvoz d.d. Namen sestanka je bil prisluhniti potrebam in željam podjetij, predstaviti aktivnosti ZKI in nekaterih drugih služb GZS ter se pogovoriti o možnostih za skupno delo in prednostnih aktivnostih. Prisotni so se strinjali, da se oživi delovanje Sekcije za plastiko pri ZKI, ki bo namenjena najširši skupini proizvajalcev in predelovalcev plastičnih mas in ki naj z delom nemudoma začne. Za prvega predsednika so prisotni preliminarno izbrali mag. Antona Laknerja iz podjetja Motvoz d.d. (to odločitev je zatem potrdil še Upravni odbor ZKI).

Na sestanku so prisotni določili naslednje prednostne kratkoročne aktivnosti:

- reševanje problematike odstranjevanja hlapnih organskih spojin (HOS) v podjetjih, ki zakonskim zahtevam še niso zadostila (zakonski rok v oktobru 2010);
- organizacija vseslovenske plastičarske konference oz. posveta za člane in nečlane ZKI zadnji teden maja 2010 z domačimi in tujimi predavatelji, teme, pomembne za prihodnost tega dela gospodarstva (tehnologije, konkurenčnost, okolje, kadri itd.), in posvetovanju o nadaljnjem skupnem delu s širšim krogom podjetij ter strokovnjakov;
- vključitev podjetij v projekt "Kompetenčni center za kadre" - podjetja so bila pozvana, da sporočijo katere vsebine, povezane s kadri, bi želeli poleg fleksotiska s tem projektom pokriti (v ta okvir spada tudi prenos učnega modula za fleksotisk - npr. po vzgledu Nemčije - ZKI je te vsebine vključil v prijavo na omenjeni razpis, a žal se ključna podjetja, ki so podajla pobudo za prenos tega modula, kljub večkratnim pozivom s strani ZKI v projekt niso vključila);
- sodelovanje z mediji, gradnja zaupanja v tovrstne izdelke in opozarjanje na pomen te gospodarske panoge (takoj po sestanku so direktorica ZKI in dva izmed predstavnikov podjetij podali intervju za POP TV).

Del prisotnih na ustanovitvenem sestanku Sekcije za plastiko pri ZKI 29. marca 2010 v Volčji Dragi

26. maja 2010 je v prostorih GZS v organizaciji ZKI in njegovih partnerjev potekal posvet z domačimi in tujimi strokovnjaki z naslovom "Prihodnost slovenske proizvodnje in predelave plastičnih mas". Namenjen je bil vsem slovenskim podjetjem, ki delujejo na tem področju (ne glede na članstvo v GZS-ZKI). Ključni cilji so bili ugotoviti njihove potrebe v najširšem smislu, postaviti nove temelje za sodelovanje med tremi deležniki (GZS-ZKI, OZS, Grozd), ki so na razpolago za pomoč podjetjem, kot tudi podjetji samimi in skupaj zastaviti aktivnosti tako, da bo olajšan dolgoročni uspeh tega pomembnega dela gospodarstva. Glavni zaključek je bil, da je glede na dano gospodarsko situacijo, omejene človeške vire in kopico vsebin, kjer podjetja potrebujejo pomoč, sodelovanje edina prava pot naprej, zato so bila prisotna podjetja, ki še niso člani GZS-ZKI, povabljena, da se včlanijo, saj bo več članov in več zbrane članarine omogočilo okrepljeno nadaljnje delovanje Sekcije za plastiko pri ZKI.

Udeleženci posveta plastičarjev so z zanimanjem spremljali predstavitev prvega sklopa. Foto: Darja Boštjančič.

Povzetek vsebine:

Po uvodnih besedah Darje Boštjančič, direktorice ZKI, in Alfreda Killerja, v. d. generalnega direktorja pri Direktoratu za ekonomske odnose s tujino Ministrstva RS za gospodarstvo, je na željo nekaterih predstavnikov podjetij ga. Vesna Uršič iz Pravne službe GZS na kratko predstavila bistvena načela konkurenčnega prava. Sledila sta prispevka obeh predavateljev iz tujine - najprej je dr. Peter Orth, direktor Srednjeevropske regije združenja PlasticsEurope predstavil stanje in perspektive evropskih proizvajalcev plastike, dr. Bärbel Naderer, vodja grozda proizvajalcev in proizvajalcev in predelovalcev plastike iz nemške zvezne dežele Severno Porenje – Vestfalija "Kunststoffland NRW", pa je podala informacije glede strukture industrije plastike v tej nemški zvezni deželi, prednosti, dejavnosti in izkušnje njihovega grozda, njihov pristop pri uvajanju najnovejših tehnoloških trendov, načine usposabljanja ter komunikacijo kot orodje za izgradnjo zaupanja vzdolž celotne vrednostne verige.

Sekcija za plastiko pri ZKI si želi cilje in aktivnosti zastaviti v sinergiji z drugima dvema deležnikoma (tj. Sekcijo plastičarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije [OZS] in grozdom plastičarjev GIZ - Grozd Plasttehnika), saj bi se glede na omejene človeške vire tako lahko odlično medsebojno dopolnjevali v dobro podjetij, kar je v dani gospodarski situaciji izjemno pomembno. Na srečanju so zato svoje izkušnje predstavili vsi trije slovenski deležniki na področju plastike, in sicer Milan Škapin, predsednik sekcije plastičarjev pri OZS, Janez Navodnik, direktor GIZ Grozd Plasttehnika, in Anton Lakner, tedanji neformalni predsednik Sekcije za plastiko pri ZKI. Nadalje je predstavnica Tehnološke agencije Slovenije, Alenka Mubi Zalaznik, predstavila projekt agencije, v okviru katerega vzpostavljajo mrežo svetovalcev za prenos tehnologij, nekaj primerov dobre prakse pri prenosu tehnologij pa je predstavil tudi Janez Navodnik.

Drugi blok posveta je bil posvečen kemijski in okoljski zakonodaji ter novi paradigmi snovnega metabolizma. Najprej je Katja Buda z Ministrstva za okolje in prostor predstavila aktualne poudarke s področij v pristojnosti Sektorja za okolje in podnebne spremembe pri Ministrstvu RS za okolje in prostor, Antonija Božič Cerar iz Službe za varstvo okolja pri GZS je podrobneje razdelala novosti na področju okoljskih dajatev, Marjana Dermelj iz Službe Vlade RS za razvoj in evropske zadeve je povedala nekaj več o projektu uvajanja pristopa »od zibelke do zibelke« v prakso v podjetjih, v. d. direktorice Urada RS za kemikalije, Simona Fajfar, pa je povzela zahteve različnih delov kemijske zakonodaje, ki se nanašajo na snovi v plastiki.

Popoldanski del posveta je potekal v treh delovnih skupinah:

Tema 1. skupine so bila razvojna izhodišča in prioritete na področju plastike v Sloveniji. V razpravi se je pokazalo, da podjetja vidijo interes in korist sodelovanja s ciljem podpore pri sodelovanju in razvoju lastne konkurenčne sposobnosti. Ta področja sodelovanja so:

- oblikovanje baze o kompetencah podjetij in specialnih tehnoloških znanjih, ki koristijo podjetjem pri razvoju medsebojnega poslovnega sodelovanja;
- izdelava in vzdrževanje kataloga znanj, ki jih podjetja potrebujejo ter bi predstavljala svojevrstno povpraševanje za ponudnike tovrstnih storitev, in
- podpora projektom skupnega tehnološkega razvoja.

V 2. skupini so razpravljali o usposabljanju kadrov in promociji poklicev industrije plastike.

3. skupina je bila posvečena gradnji zaupanja in komunikaciji z javnostjo. Po mnenju podjetij je slednje še kako pomembno, saj se plastike po krivici drži slab sloves, čeprav prinaša vrsto izjemnih koristi. Zato bo treba v nadaljevanju pripraviti akcijski načrt za komunikacijo z mediji in javnostjo oziroma se lotiti komunikacije na sistematičen način. Pri tem bo treba poudariti tudi, da je največkrat končni uporabnik tisti, ki mora poskrbeti, da se izdelek iz plastike na koncu tudi reciklira in ne konča na odlagališču oziroma v naravi.

Naslednji dan, 27. maja 2010, so v organizaciji ZKI potekali še individualni razgovori predstavnikov podjetij z g. Matjažem Penom, tedanjim predstavnikom izpostave Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) v Düsseldorfu (to je sedanjim slovenskim konzulom v tej deželi) in dr. Nadererjevo, ki sta predstavnikom podjetij pomagala s praktičnimi nasveti in iskanju novih poslovnih povezav v Nemčiji.

6. julija 2010 je bila na seji Upravnega odbora ZKI Sekcija za plastiko pri ZKI tudi formalno ustanovljena, za njenega prvega predsednika je bil imenovan mag. Anton Lakner iz podjetja Motvoz d.d./Ultrapac.

Vloga plastične industrije pri zagotavljanju gospodarske rasti

V Zagrebu so 15. oktobra 2010 Hrvaška Gospodarska zbornica - Združenje za plastiko in gumo, GZS-Združenje kemijske industrije, slovenski GIZ Grozd Plasttehnika in evropsko združenje PlasticsEurope organizirali 6. hrvaško-slovensko konferenco z naslovom »Vloga plastične industrije pri zagotavljanju gospodarske rasti«. Zbrane na konferenci je poleg visokih predstavnikov gostiteljev nagovoril tudi sekretar slovenskega Ministrstva RS za visoko šolstvo znanost in tehnologijo dr. Andrej Cvelbar, sicer pa so na konferenci predavali tudi gostje iz evropskega združenja proizvajalcev plastičnih mas PlasticsEurope. Slednje deluje v petih regijah, centralni urad pa ima v Bruslju. Na konferenci so prvič sodelovali kar trije regijski direktorji: Giuseppe Riva, direktor regije Mediteran, Michel Loubry, direktor regije Zahodna Evropa in Ruediger Baunemann, novi direktor za Srednjo Evropo, kamor spada tudi Slovenija. Poleg omenjenih je imel predstavitev tudi Ingo Sartorius, strokovnjak za ravnanje s polimernimi odpadki.

Tehnološki večer o plastiki

19. oktobra 2010 je v organizaciji Sekcije za plastiko pri ZKI in v sodelovanju s Centrom za konkurenčnost pri GZS ter Tehnološko agencijo Slovenije (TIA) na GZS od 17. do 20. ure potekal tehnološki večer z naslovom "Napredna plastika in recikliranje". Dogodek je bil posvečen predvsem problematiki biopolimerov, tehnologijam za recikliranje plastike ter aktualnim razpisom s tega področja, poudarek pa je bil tudi na spodbujanju sodelovanja podjetij in raziskovalnih institucij. Tehnološkega večera se je udeležilo lepo število predstavnikov podjetij, ki se ukvarjajo s predelavo plastike, pa tudi predstavniki razvojno-raziskovalne sfere in nekateri drugi deležniki. Zaključek večera je bil, da je treba v Sloveniji na področju recikliranja plastike še veliko postoriti, večja stopnja doma predelanih odpadkov pa bi pripomogla tudi k reševanju problematike surovin, ki so vse dražje in vse težje dostopne, poleg tega pa je še veliko drugih vsebin, na katerih podjetja vidijo možnost in celo

nujnost sodelovanja. Zato se z organizacijo podobnih srečanj nadaljuje, saj bo redno sodelovanje gotovo koristno za vse. Direktorica ZKI Darja Boštjančič je ob tem ponovno povabila podjetja, da se včlanijo v ZKI oziroma da se aktivno vključijo v Sekcijo za plastiko, saj bo le tako dosežena kritična masa članov in članarin, ob ustrezni aktivnosti vseh pa bo delo lahko bolje steklo.

Posvet z dr. Petrom Orthom iz PlasticsEurope

Sekcija za plastiko pri ZKI se je sestala 8. decembra 2010 popoldne. K udeležbi je bila povabljen tudi širša skupina podjetij, ki še niso člani, da bi temu delu slovenskega gospodarstva ponudili priložnost posvetovati se z dotedanjim regijskim direktorjem evropskega združenja proizvajalcev umetnih mas PlasticsEurope dr. Petrom Orthom o različnih perečih zadevah, ki se je zatem upokojil. V tistem času je bila kampanja proti plastiki (zlasti proti plastičnim nakupovalnim vrečkam) spet na pohodu, zato so se prisotni najprej posvetili temu vprašanju in sklenili, da je potrebno pričeti s sistematičnimi komunikacijskimi aktivnostmi. Dr. Orth je poudaril, da je plastika eden izmed najbolj uporabnih in okolju prijaznih materialov, seveda pa je nujno odpadke zbirati ločeno in jih reciklirati. Na razpolago je ponudil številna gradiva združenja PlasticsEurope, ki bi jih lahko prenesli v slovenski prostor. Da bi se lahko resno lotili prevodov, kampanje in drugih pomembnih zadev, je direktorica ZKI Boštjančičeva zopet opozorila, da je nujno treba zagotoviti kritično maso članov ZKI iz tega dela gospodarstva in s tem članarin, da člani postanejo aktivni ter da si po potrebi med seboj tudi namensko delijo stroške za kampanjo, saj bosta delo in kampanja le tako lahko stekla. Prisotne je ponovno povabila k včlanitvi, sedanji člani pa so se zavezali, da bodo pri pridobivanju novih članov pomagali tudi sami. Govora je bilo tudi o nadaljnji pripravi kataloga plastičarjev (g. Janez Navodnik je predstavil osnutek baze podatkov, za kratek čas bo dal na razpolago geslo za dostop, da bodo podjetja lahko preverila pravilnost podatkov oziroma vnesla popravke), pa tudi o ponudbi Mateja Roglja iz Centra za konkurenčnost pri GZS glede organizacije vhodnih ali izhodnih gospodarskih delegacij v države bivše Jugoslavije in okolice, ki pa je prisotni niso sprejeli, ter o možnosti sodelovanja na Celjskem sejmu, ki podjetjem prav tako ni ustrezala. Nazadnje je bilo govora še o nadaljnjem sodelovanju Sekcije za plastiko pri ZKI z združenjem PlasticsEurope, ki naj bi se v letu 2011 kljub upokojitvi dr. Ortha še precej okrepilo.

Hlapne organske spojine (HOS)

V pomoč tistim, ki so v 2010 še reševali problematiko odstranjevanja hlapnih organskih spojin (HOS) iz emisij odpadnih plinov, je bilo na GZS oziroma ZKI organiziranih več posvetovanj. Današnji trg zahteva, da je večina embalaže živilskih in ostalih proizvodov raznobarvno, privlačno in sporočilno potiskana. Tehnologija fleksotiska proizvajalcem embalaže povzroča nemalo skrbi, saj številni izmed njih uporabljajo tehnologijo z barvami na osnovi organskih topil, katerih emisije so s predpisi omejene (zakonski rok, ki je bil predhodno že podaljšan za 3 leta, je zopet potekel oktobra 2010). Izmed aktivnosti drugih organizatorjev gre omeniti Simpozij o novostih in dobri praksi v fleksotisku, ki je potekal 27. maja 2010 v Mokricah. Poleg različnih tehnoloških informacij s področja fleksotiska so bile predstavljene praktične izkušnje pri aplikaciji tehnologije "Wetflex TM", ki je bila razvita zaradi vse strožjih okoljevarstvenih zahtev evropske zakonodaje ter zahtev po visoki

kakovosti tiska na fleksibilno embalažo končnih izdelkov, ki pa je do tedaj zaradi visoke cene ni uvedlo še nobeno slovensko podjetje. Zatem so 23. junija 2010 Služba za varstvo okolja pri GZS, Združenje kemijske industrije ter Združenje lesne in pohištvene industrije skupaj pripravili delovno srečanje o tehnologijah odstranjevanja HOS iz emisij odpadnih plinov. Udeležili so se ga predstavniki 24 upravljalcev naprav iz različnih panog, vključno s predelovalci plastičnih mas, ki uporabljajo fleksotisk. Podrobneje so bile predstavljene tehnologije za prečiščevanje in nevtralizacijo odpadnih snovi (t. i. "end-of-pipe" tehnologije), ki so na voljo za odstranjevanje HOS iz odpadnih plinov po zaključku proizvodnega procesa, kot so sežig, adsorpcija in uporaba bioloških postopkov (predavatelji prof. dr. Andrej Senegačnik iz Fakultete za strojništvo, Bart Smit iz nizozemskega podjetja Pure Air ter Jernej Šumečnik in Teodor Štimec iz podjetja Esotech).

Isti organizatorji so 16. decembra 2010 na GZS za člane organizirali še srečanje o tedaj še razpoložljivih možnostih financiranja naložb v tehnologije odstranjevanja HOS iz emisij odpadnih plinov. Predstavnica Eko sklada je podala informacije o možnostih in razpisih za kreditiranje okoljskih naložb v gospodarstvo, ki jih nudijo pri njih, predstavnik SID banke pa je spregovoril o njihovih virih za financiranje teh naložb ter o finančnih in časovnih okvirih. Strokovnjak Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani je povzel še nekaj tehničnih informacij in izkušenj glede tehnologij odstranjevanja HOS, predvsem sežiga HOS kot ene od tehnik za odstranjevanje HOS iz odpadnega zraka. Zatem so si udeleženci v izčrpni razpravi izmenjali izkušnje pri reševanju problematike HOS v svojih podjetjih. Glede ponudbe Eko sklada in SID banke so bili mnogi mnenja, da je zanje ta vrsta pomoči trenutno žal manj zanimiva (razlog so predvsem še vedno zapleteni postopki in premajhen finančni učinek).

Prekratke življenjske dobe plastičnih cevni materialov

ZKI je konec julija 2010 ob obljubi, da se včlanijo, šestim podjetjem, ki proizvajajo oziroma distribuirajo plastične cevi s hitro akcijo priskrbel mnenje Zavoda za gradbeništvo, da bi pripomogel k popravku nepravilno določene življenjske dobe (33 let namesto 50 let) in previsoke amortizacijske stopnje plastičnih cevni materialov, ki negativno vplivata na konkurenčnost teh podjetij. Nosilec predpisa je Ministrstvo RS za okolje in prostor (MOP), s katerim je ZKI do konca leta 2010 opravil več razgovorov in druge komunikacije, pa tudi z Zbornico komunalnega gospodarstva pri GZS (ZKG), ki je imela do popravka najprej odklonilno stališče. Močno utemeljeni strokovni argumenti govorijo v prid daljši življenjski dobi, kljub temu pa MOP in ZKG ni bilo lahko prepričati, da predpis spremeni, zato je ZKI v pogajanja z vložil veliko truda. Sedaj so na potezi omenjena podjetja – ZKI pričakuje, da se bodo glede na svojo obljubo včlanila v ZKI, saj bo le tako delo na tem področju lahko steklo, podjetja pa bodo lahko dobila še več pomoči na različnih področjih, ki jih bodo sama določila (npr. informacije in pomoč pri prijavih na razpise za gradnjo cevovodov v Sloveniji, na Balkanu ali drugod itd.).

Previsoka okoljska dajatev za PVC embalažo

Z 31. decembrom 2010 se je izteklo prehodno obdobje, v katerem je veljalo, da je enota obremenitve za kilogram embalaže (EO/kg) iz vinil kloridov in drugih halogeniranih olefinov (PVC) enaka 1. S 1. januarjem 2011 se je ta faktor povečal na 1.500, kar bo bistveno vplivalo na višino okoljske dajatve zaradi nastajanja odpadne PVC embalaže. Okoljska dajatev je bila uvedena leta 2006 predvsem zaradi vzpostavitve evidenc o nastajanju odpadne embalaže, v primeru PVC pa je njen namen tudi omejiti uporabo PVC za embaliranje izdelkov in posledično preprečiti nastajanje odpadne embalaže iz PVC, saj so težave z njenim odstranjevanjem, ko postane odpadek. ZKI oziroma GZS sta članom priporočila, da preverijo morebitno uporabo materiala PVC za embaliranje svojih izdelkov in izdelkov, ki jih dajejo v promet v Sloveniji, oziroma pravilnost uvrstitve embalaže iz plastike, in sicer ali se ta uvršča v kategorijo 2A ali 3A oziroma 2B ali 3B preglednice Priloge 1 Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže (Uradni list RS št. 32/06, 65/06, 78/08, 19/10). Stekle so tudi dejavnosti za spremembo tega predpisa: med decembrskim obiskom dr. Petra Ortha pri ZKI sicer ni prišlo do zelenega sestanka s predstavniki Ministrstva za okolje in prostor (MOP) v zvezi z okoljsko dajatvijo na PVC embalažo, saj je nova generalna direktorica Direktorata za okolje pri MOP ravno tedaj šele nastopila funkcijo. Zato pa je po dogovoru z GZS-ZKI 21. decembra 2010 PlasticsEurope ministru Žarniču poslal pisno zahtevo za preklic te dajatve, saj je ne pozna nobena izmed držav članic EU, tiste, ki so jo nameravale uvesti, pa so od te namere nazadnje odstopile, saj za urejanje tega področja že obstajajo ustrežnejši mehanizmi. Na sestanku na MOP je 13. januarja 2011 Služba za varstvo okolja pri GZS dosegla načelen dogovor, da se bo s spremembo predpisa faktor za tovrstno embalažo znižal s 1.500 na 300. Za uresničitev tega dogovora bo moral MOP izdati spremembo omenjene uredbe.

Predlog Zakona o omejevanju uporabe nakupovalnih vrečk

V decembru 2010 je skupina 36 poslancev in poslank Državnega zbora RS pripravila Predlog Zakona o omejevanju uporabe nakupovalnih vrečk, popravljen verzijo pa je 5. januarja 2011 vložila v zakonodajni postopek. Ker je ta predlog zaobšel vse običajne postopke strokovne in javne razprave, saj so ga predložili sami poslanci in ni bil kot navadno izpeljan čez Vlado, je bilo do te faze praktično nemogoče kakorkoli ukrepati. Zato pa se je na pobudo predsednika Sekcije za plastiko pri ZKI mag. Antona Laknerja Združenje kemijske industrije (ZKI) takoj aktiviralo in k sodelovanju pritegnilo tudi vodstvo GZS, Službo za varstvo okolja in Združenje za papirno in papirno predelovalno industrijo, pa tudi Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije (OZS) in Trgovinsko zbornico Slovenije (TZS), GIZ Grozd Plastehniko in strokovnjake za polimere. V začetku 2011 se je dogajanje burno nadaljevalo ob zelo vodilni vlogi ZKI in širše GZS.

Kot je bilo predvideno v načrtu dela Sekcije za plastiko pri ZKI za leto 2010, je ZKI v sodelovanju s Centrom za konkurenčnost pri GZS (ga. Višnja Vulič) podal tudi prijavo na razpis za projekt WE-EEN s ciljem pomagati zlasti manjšim podjetjem pri izvajanju okoljske zakonodaje in tudi pri povečanju obsega recikliranja plastike. Pričakuje se, da bo sredi 2011 znano, ali je projekt odobren, stekel pa naj bi jeseni 2011.

Obveščanje preko e-novic Lastovka

ZKI je proizvajalce in predelovalce plastičnih mas obveščal o preteklih in napovedanih dogodkih, z mednarodne ravni pa je poročal tudi o nekaterih drugih vsebinah, kot npr. o:

- statističnih trendih evropske plastične industrije (EU-27): Rast evropske plastične industrije je v četrtem kvartalu lanskega leta po začetnem hitrem skoku iz recesije vstopila v nekoliko bolj umirjeno fazo, ki se bo predvidoma nadaljevala tudi v letu 2011. Hitra rast sektorja primarne plastike se je nekoliko upočasnila, medtem ko je sektor plastičnih proizvodov v 4. kvartalu 2010 dobil ponovni zagon. Hitrost okrevanja sektorja strojev za plastiko je ostala nespremenjena. Čeprav se cene pri proizvajalcih v splošnem višajo že od sredine leta 2009, pa zadnji podatki kažejo na stagnacijo prodajnih cen v vseh sektorjih evropske plastične industrije. Nekatero glavne povezane industrije, na primer električni aparati in avtomobili, so sicer še okrepile svojo rast, vendar se je proizvodni trend v temeljnih panogah in kemijski industriji upočasnil. V zadnjih mesecih 2010 se je stanje v gradbeništvu še poslabšalo. Hitrost rasti izvoza primarne plastike se je v 4. kvartalu 2010 po rahli upočasnitvi v mesecih pred tem ponovno povečala, trend zmanjševanja trgovinskega presežka z državami nečlanicami EU pa se zaustavil že v 3. kvartalu 2010. Izboljšanje izvoznih trendov v sektorju plastičnih proizvodov se je v zadnjih mesecih upočasnilo. Zaradi upočasnitve rasti v zadnjem obdobju bo trajalo dlje, preden se bo evropska plastična industrija spet vrnila na ravni pred krizo, vseeno pa gre pričakovati, da bo glede na rast svetovnega gospodarstva in gospodarstev na hitro rastočih trgih še naprej ostala pozitivna (Vir: PEMRG Statistical Monitoring, januar 2011);
- trendih na področju razvoja bioplastike: raziskava o bioplastiki nizozemske Univerze v Utrechtu iz 2009, je pokazala, da se bioplastiki obeta svetla prihodnost, saj naj bi skupna svetovna proizvodna zmogljivost glede na napovedi podjetij s 360.000 ton (v letu 2007) do leta 2013 narasla na 2,3 milijona ton letno. S podobno hitrostjo naj bi naraščalo tudi povpraševanje po bioplastiki. Ameriško podjetje za tržne raziskave Freedonia v svoji raziskavi svetovnega trga z bioplastiko predvideva, da bo povpraševanje v letu 2013 znašalo približno 900.000 ton na letni ravni, medtem ko je bilo leta 2008 ocenjeno na 200.000 ton. Eden od razlogov za to je zagotovo dejstvo, da so bioplastiko začela v svoje izdelke vpeljevati številna podjetja in multinacionalke iz najrazličnejših panog, od prehranske pa do avtomobilske industrije. Vseeno pa je treba opozoriti, da se glede uporabe bioplastike v zadnjem času pojavljajo tudi pomisleki, saj se za pridelavo potrebnih surovin uporabljajo površine, ki so sicer namenjene pridelavi kmetijskih pridelkov za prehrano ali pa prihaja so nekontrolirane sečnje gozdov, saj zlasti v manj razvitih delih sveta tako pridobljena zemljišča za sejejo/zasadijo s kmetijskimi monokulturami, vse to pa povzroča erozijo, degradacijo ali celo uničenje biotopov in druge precej hude okoljske posledice;

- ❑ največjem sejmu plastike in gume na svetu v Düsseldorfu (27. oktobra do 3. novembra 2010), na katerem so bili predstavljeni najnovejši dosežki in inovacije s področja plastične in gumarske industrije, surovine, kalupi in stroji za obdelavo plastike in gume ter izdelki, polizdelki in storitve, povezane z omenjenima vejama industrije. Sodelovalo je več kot 3.000 razstavljalcev iz 57 držav, tudi iz Slovenije. ZKI je članom ponudil pomoč pri organizaciji sejmskih aktivnosti, saj ima vzpostavljene tesne stike s tamkajšnjim plastičarskim grozdom iz dežele Severno Porenje Vestfalija, predstavništvom JAPTI oziroma slovenskim konzulatom kot tudi z enim od tamkajšnjih sejmskih predstavnikov. Slovenski GIZ Grozd Plasttehnika je v preteklih letih organiziral skupinske obiske tega sejma, Obrtna zbornica Slovenije pa v nasprotju s pričakovanju v 2010 ni organizirala skupinskih nastopov ali obiskov, zato je ZKI ponudil to pomoč, ki pa je člani niso izrabili;
- ❑ povpraševanju nekaterih podjetij iz tujine, ki so iskala proizvodna podjetja iz plastične industrije, distributerje, franšizne partnerje, partnerje za skupna vlaganja in partnerje za skupno proizvodnjo plastičnih izdelkov iz Slovenije;
- ❑ projektu za razvoj varnostnih listov za izdelke iz reciklirane plastike: podjetja, ki reciklirajo plastiko, zaradi svojega posebnega položaja v dobavni verigi le s težavo se pogosto soočajo s težavami pri pridobivanju zahtevanih podatkov o sestavi odpadnih materialov. Glavni cilj projekta je pripraviti varnostne liste za reciklirano plastiko, ki bi bili preko interaktivne spletne strani dostopni vsem podjetjem, ki se ukvarjajo z recikliranjem plastičnih mas;
- ❑ vidikih in predpisih v zvezi z uporabo plastičnih materialov, ki prihajajo v stik z živili;
- ❑ novi omejitvi uporabe bisfenola A v plastičnih stekleničkah za dojenčke;
- ❑ novi vrsti plastike iz lesa, ki so jo odkrili ameriški znanstveniki in ne vsebuje nobenih surovin iz fosilnih goriv - podobna je polietilen tereftalatu (PET), iz katerega so izdelane plastične steklenice in embalaža. Ta nova vrsta plastike je izdelana iz polimera lignina, ki je v lesu prisoten v velikih količinah, utegne se izkazati za bolj okolju prijazno od PET in tudi komercialno privlačno.

3. POROČILO O DELU SEKCIJE ZA PLASTIKO V LETU 2009

V preteklosti je pri ZKI že delovala Sekcija za plastiko, njeno delovanje pa je potem zamrlo. Ker se kar nekaj članov ZKI ukvarja s plastiko in sorodnimi materiali, vključno z materiali za gradbeništvo, bo treba to sekcijo znova oživiti in članom nuditi pomoč, ki jo potrebujejo. Ta obsega vse od lobiranja glede nove zakonodaje, do postavitve in izvedbe manjkajočih izobraževalnih modulov (npr. za tiskarje plastičarje), povečevanje konkurenčnosti, dostopanje do novih trgov, ravnanje z odpadno plastiko in drugo. Trenutno je na primer problematičen predlog zakona o vrečkah, s katerim naj bi se uvedla nova taksa. Zato je bil na GZS 21.10.09 sestanek nekaterih proizvajalcev plastičnih vrečk s Katjo Buda iz Ministrstva za okolje (MOP) in Službo za varstvo okolja GZS. Stališče MOP, GZS, ZKI in podjetij je, da je treba problematiko plastičnih vrečk reševati zgolj v okviru uredbe o embalaži in poseben zakon ni potreben. Predloga zakona na sestanku od MOP ni bilo mogoče dobiti. Boštjančičeva kasneje preko svojih stikov izvedela, da je osnutek zakona pripravila poslanska skupina SD (Luka Juri), pridobila pa je tudi obrazložitev k zakonu. Luka Juri se je s predstavniki vlade sedaj menda dogovoril, da bo počakal na spremembo uredbe o embalaži, ki jo pripravljajo na MOP. ZKI bo še naprej sledil zadevi in po potrebi ukrepal.

ZKI je v sodelovanju s slovenskim plastičarskim grozdom in Evropskim združenjem PlasticsEurope v oktobru 2009 organiziral regijsko konferenco združenj držav centralno-vzhodne Evrope v zvezi s plastiko.

27.11.2009 je ZKI v sodelovanju z že omenjenim grozdom v Ljubljani organiziral slovensko-hrvaško konferenco proizvajalcev in predelovalcev plastike, kjer so bili prisotni tudi trije predstavniki PlasticsEurope.

Na obeh omenjenih srečanjih je bilo ponovno izpostavljeno, da je izmed evropskih držav Slovenija repu po količini zbranih in recikliranih odpadkov izdelkov iz plastike - po možnosti pridobiti projekt, v okviru katerega bi se podjetja tega sistematično lotila.

Na pohodu je novi film avstrijskega režiserja "Plastic World", ki zelo enostransko in negativno govori o plastiki v vsakdanjem življenju. Če se bo film pričel predvajati tudi v Sloveniji, bo treba v zvezi s tem podati strokovne argumente in stališča proizvajalcev in predelovalcev plastike kakor tudi neodvisnih institucij, da se prednosti in slabosti ter materialov ustrezno oziroma uravnoteženo prikažejo.

PRILOGA 1

Na naslednjih straneh si lahko ogledate promocijska letaka za GZS-ZKI in projekt KoCKE.

Združenje kemijske industrije (ZKI)

www.pravakemija.si

je panožno industrijsko združenje, ki deluje kot avtonomna enota v okviru Gospodarske zbornice Slovenije. Povezuje proizvajalce kemikalij in kemičnih izdelkov, proizvajalce farmacevtskih surovin in preparatov, proizvajalce izdelkov iz gume ter proizvajalce izdelkov iz plastičnih mas. ZKI predstavlja in zastopa interese svojih članov, ki jim nudi tudi druge posebne storitve. Članstvo podjetij v združenju je prostovoljno.

Ključne principe delovanja ZKI opišejo njegovi slogani:

- **Ko gre gospodarstvu dobro, gre vsem dobro.**
- **Delamo s člani za člane, vzpodbujamo sinergije z deležniki.**
- **Prava kemija se začne pri ljudeh.**
- **Odgovorno ravnanje - naša zaveza k trajnostnemu razvoju.**

Program odgovornega ravnanja®
NAŠA ZAVEZA K TRAJNOSTNEMU RAZVOJU

Trenutno v okviru ZKI delujejo naslednje **sekcije oziroma delovne skupine**, ki obravnavajo specifična vprašanja:

- **Sekcija za REACH in CLP/GHS**
- **Sekcija za biocide**
- **Sekcija za zaposlovanje in kadre v kemijski industriji**
- **Pogajalska skupina za kolektivno pogodbo dejavnosti** (slednja je obvezujoča za vse delodajalce v panogi) in **Plačna mreža ZKI**
- **Sekcija za plastiko in gumo**
- **Sekcija proizvajalcev kozmetike ter pralnih in čistilnih sredstev**
- **Delovna skupina za lepila**
- **Skupina za Program odgovornega ravnanja (POR)**

ZKI je tudi strokovni vodja projekta Kompetenčni center za kadre kemijske industrije (KoCKE).

Za svoje člane ZKI pripravlja (in upravlja) niz produktov, izmed njih izpostavljamo:

- Spletna stran ZKI www.pravakemija.si je osnovna kontaktna in informacijska točka ZKI.
- »**Lastovka**« so občasno izhajajoče elektronske novice ZKI, ki članom v njihov e-nabiralnik prinašajo obvestila in novice, posredujejo pomembne informacije, napovedujejo dogodke ter podajajo poročila ipd.
- Redno **letno poročilo o poslovanju panoge** (dvodelna brošura, tudi v e-obliki) z izčrpnim pregledom kazalcev poslovanja posameznih panožnih segmentov podjetju lahko pomaga oceniti njegov položaj glede na skupino podobnih podjetij v Sloveniji ter v evropskem prostoru.
- **Katalog članov ZKI** nudi ekskluziven in precej podroben prikaz dejavnosti posamičnih podjetij kemijske industrije v Sloveniji ter njihovih izdelkov. ZKI namreč povezuje vitalno večino podjetij, ki so aktivna v panogi: člani ZKI ustvarijo 80% prihodkov in zaposlujejo 70% zaposlenih v panogi. Interaktivni katalog ponuja možnost iskanja po različnih kriterijih in tako omogoča individualno identifikacijo podjetij in izdelkov. Katalog je pripravljen v angleškem jeziku in je v e-obliki objavljen na spletni strani ZKI www.pravakemija.si/katalog, kar mu omogoča globalno uporabnost in tako možnost za identifikacijo vpisanih podjetij z vseh koncev sveta.

Postanite član ZKI še danes!

Izpolnite priloženo prijavnico in jo pošljite po pošti na naslov **GZS–Združenje kemijske industrije, Dimičeva 13, 1000 Ljubljana** ali po e-pošti na zki@gzs.si. Za informacije smo na voljo preko telefonske številke 01/ 5898 257 in e-naslava zki@gzs.si.

Projekt Kompetenčni center za kadre kemijske industrije (KoCKE)

www.gzs.si/kocke

GZS-Združenje kemijske industrije (ZKI) in Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine (GZDBK) vas kot vodilna partnerja projekta KoCKE prisrčno pozdravljata in vabita k ogledu spletne strani projekta, ker lahko dobite obširnejše informacije o projektu ter pregled aktualnih in izvedenih usposabljanj.

Kompetenčni center naj bi po končanem projektu dolgoročno zaživel in deloval kot vmesni člen med formalnim izobraževanjem novih kadrov in nenehnim neformalnim usposabljanjem že zaposlenih kadrov po načelu vseživljenjskega učenja.

KoCKE Kompetenčni center za
kadre kemijske industrije

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Kemijska industrija je eden od ključnih stebrov slovenskega in evropskega gospodarstva. Zagotavlja osnovne ter napredne materiale in tehnologije tudi za ostalo predelovalno industrijo, zato je v tem oziru vitalnega pomena za celotno gospodarstvo, poleg tega pa ponuja trajnostne rešitve za številne današnje okoljske probleme.

Namen projekta KoCKE je z nadaljnimi usposabljanji zaposlenih v slovenskih kemijskih podjetjih prispevati k uspešnosti in varnosti te panoge ter tako s postopnim izboljšanjem poslovanja kemijske industrije doprinesti k izboljšanemu gospodarskemu položaju in konkurenčnosti slovenskih podjetij ter k izboljšanemu socialnemu položaju zaposlenih.

Izvedbo projekta delno financira Evropska komisija preko Evropskega socialnega sklada, vanj pa je trenutno vključenih 25 podjetij in ustanov, ki so se zavezali k uresničevanju zastavljenih ciljev projekta in skrbi za nadaljnji razvoj kompetenc kadrov slovenske kemijske panoge.

Partnerji v projektu so na pripravah na projekt skupaj opredelili panožne profile oz. delovna mesta, kjer želijo okrepiti ali razviti nove potrebne kompetence. To so:

Proizvodni delavec v tehnološkem procesu kemijske sinteze, izdelave kemijskih izdelkov in predelave polimerov ter gume; Upravljaevac procesa in linije; Vodja procesa in linije; Laborant; Tehnolog za upravljanje in nadzor tehnološkega procesa pri sintezi izdelka ali predelavi surovin; Komerzialist - produktni svetovalec; Razvojniki novih tehnologij in izdelkov v kemijski industriji, vključno s predelavo plastike in gume ter vgradnjo izdelkov; vodilni in vodstveni delavci.

www.gzs.si/kocke

V 7 mesecih okoli 40 usposabljanj in skoraj 650 vključitev zaposlenih.

Strast do zanja

Spodbuda za napredek

Projektna pisarna:

Žiga Lampe, ZKI
ziga.lampe@gzs.si; +386 (0)1 5895 257

Polona Muhič, GZDBK
polona.muhic@gzdbk.si; +386 (0)7 3322 180

GOSPODARSKA ZBORNICA
DOLENJSKE IN BELE KRAJINE

Združenje kemijske industrije

»Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete Spodbujanje podjetništva in prilagodljivost, 1.2 prednostne usmeritve Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost.«

Izhodišča in sklepi v zvezi z ustanovitvijo Sekcije za plastiko in gumo

Ustanovitev Sekcije za plastiko (SP)

Sekcija za plastiko je bila ustanovljena na seji Upravnega odbora ZKI, **6.7.2010**. Za njenega prvega predsednika je bil imenovan **mag. Anton Lakner** iz podjetja Motvoz d.d. Grosuplje.

Sklep o ustanovitvi SP

Upravni odbor ZKI soglašča z ustanovitvijo "Sekcije za plastiko (SP)". Za prvega predsednika SP se imenuje mag. Antona Laknerja iz podjetja Motvoz. Sekcija pripravi načrt dela in poslovnik delovanja oziroma smiselno uporablja pravila za delovanje ZKI. Za pomoč pri delu sekcije se po potrebi na ustrezen način angažira ustrezno osebo, ki se jo plača iz sredstev članarin v sekciji ali iz sredstev ZKI.

Nekateri razlogi za ustanovitev SP v letu 2010

- zakonodaja se zelo zastruje, obremenitve podjetij se večajo;
- podjetja imajo težave s kadri in njihovimi kompetencami;
- podjetja želijo pričeti s skupnimi aktivnostmi proti negativni kampanji v zvezi s plastiko;
- recikliranje odpadkov iz plastičnih mas in uvajanje pristopa "od zibelke do zibelke" je za podjetja lahko potencial.

Preimenovanje Sekcije za plastiko v Sekcijo za plastiko in gumo (SPG)

Sekcija za plastiko se je 19.10.2011, na pobudo podpredsednice ZKI, Vesne Čadež, direktorice podjetja Savatech d.o.o., preimenovala v Sekcijo za plastiko in gumo (SPG). Vsebinske in praktične potrebe predelovalcev plastičnih mas in gume so v določeni meri namreč podobne, v delokrog sekcije pa se lahko dodajo tudi posebne gumarske vsebine.

Spremembe pri vodenju SPG

Na seji SPG 20.9.2012 je bil za drugega predsednika SPG imenovan Jože Ceglar, takratni direktor podjetja Termoplasti-Plama d.o.o. Prvi predsednik Anton Lakner namreč funkcije predsednika SPG zaradi prezasedenosti ni mogel več opravljati. G. Ceglar je, zaradi predvidene upokojitve, neposredno vodenje sekcije prevzel le do konca leta 2012. G. Lakner in g. Ceglar sta dva od ključnih pobudnikov delovanja sekcije od leta 2009 naprej in hkrati tudi dva izmed najbolj aktivnih članov sekcije, zato se jima ob tej priložnosti najlepše zahvaljujemo za njun trud.

Za tretjega predsednika SPG je bil na dopisni seji, ki se je začela 14.12.2012, imenovan g. Bojan Kos, direktor podjetja Akripol, d.o.o. Trebnje. ZKI je h glasovanju na seji povabil vse člane, ki imajo registrirano dejavnost SKD 22.1 (plastika) in 22.2 (guma) oziroma se kako drugače ukvarjajo z izdelki iz plastičnih mas. Vzpodbudno izjavo novega predsednika SPG, ki jo je dal ob imenovanju, lahko preberete na notranji strani naslovnice tega poročila.

Pomoč pri delu SPG

Delo SPG vodi oziroma koordinira direktorica ZKI Darja Boštjančič, v sodelovanju s predsednikom sekcije. ZKI je januarja 2013, med drugim za pomoč pri delu SPG, za določen čas zaposlil Maksa Kaša. Zaposlitev je bila možna ob pomoči sredstev Zavoda RS za zaposlovanje iz programa aktivne politike zaposlovanja »Priložnost zame« in sredstev iz okoljskega projekta WE-EEN (več o projektu v nadaljevanju tega poročila). Na ta način naj bi bilo olajšano in pospešeno izvajanje aktivnosti SPG.

Pravno obvestilo

To poročilo je pripravljeno z namenom predstaviti aktivnosti Sekcije za plastiko pri GZS - Združenju kemijske industrije (SPG GZS-ZKI) čim bolj celovito. Kljub temu pa v poročilu niso zajete vse podrobnosti o delu SPG GZS-ZKI v obravnavanih letih. Za kakršnekoli napake, pomanjkljivosti ali druge vsebinske lastnosti informacij GZS in GZS-ZKI ne jamčita odškodninsko ali kako drugače, zato se na te informacije zanašate oziroma jih uporabljate na lastno odgovornost.

Izdajatelj

Gospodarska zbornica Slovenije
Združenje kemijske industrije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Tel.: (01) 5898 257
E-pošta: zki@gzs.si; URL: www.pravakemija.si

Za izdajatelja

Marko Vresk, predsednik Združenja kemijske industrije
Darja Boštjančič, direktorica Združenja kemijske industrije

Pripravili

Darja Boštjančič
Helena Gombač Rožanec
Žiga Lampe
Maks Kaš

Oblikoval

Maks Kaš

Fotografija na naslovnici

Darja Boštjančič